

Српска ревија
»ОТАЦБИНА«
журнал УСКС,
Срба у Словенији
и широм ЕУ.
Часопис
културно-
књижевног,
просветног и
информативно-
забавног
садржаја.

- Е-poшта: srpski.knjizevnici17@gmail.com
 - www.srpski-knjizevnici.org
 - + 386(0) 641/788-48 , МБ.: 2243857.
 - ПБ. БР.: 21466149. ВИС кода: HDELSI22.
- Пословни рачун: SI 56 6100 0002 5131 107

РЕДАКЦИЈА

Припрема - редакција: Удружење српских књижевника у Словенији

- **За редакцију:** председник УСКС Саша Гајић.
- **Редакцијски одбор:** др. Борис Спајић, доц. др. сци. Божидар Вељковић, , почасни академик Драго Борштнар и Саша Гајић.
- **Дописници или сарадници:** др.сци. Никола Ненезић и Саша Гајић, мр Биљана Кајганић Добриловић, Игор Митић, , Светлана Војводић, Раде Пантелић, Љубан Зимоња и Ненад Симић.
- **Главни и одговорни уредник: проф.** Саша Гајић. Заменик главног и одговорног уредника: доц.др.сци. Божидар Вељковић.

Напомена: Ревиија је регистрована код Министрства културе Р. Словеније и води се код службе за медије под редним бројем 1144.

Издавач: Združenje srbskih književnika u Sloveniji - Удружење српских књижевника у Словеније.

Ауторски текстови и илустрације су заштићени и као такви забрањени за надаље објављивање. За садржаје написаног текста одговорни су лично аутори. Достављени текстови и фотографије се ауторима не враћају. Замољавамо, да сви дописници шаљу своје текстове и фотографије потписане (CD или контактни кључ) на Е адресу:

srpski.knjizevnici17@gmail.com или на Združenje srbskih književnikov – REVIJA »OTADŽBINA«
Celovška cesta 134 i. Ljubljana 1107 p.p 2315

90. ЈУБИЛАРНИ БРОЈ 2009 - 2024

Поштовани читаоци!

Познато Вам је да су код успешности годишњих јавних натјечаја посебно према нашим српским друштвима у саставу **Савеза српске дијаспоре Словеније** одговорни веома дискримирани. Тако и није чудно да је и наша заједничка ревија код својих редовних издаја онемогућена. Што се тиче Републике Србије и Српске новчана средства још нису захтевана, а то што нам годишње одобрена укупна свота од 707,00 евра (државног) **Јавни фонд за културне делатности Републике Словеније** веома су симболична. Чак је и добивени статус друштва државног интереса скоробез значајан. Морамо признати, да једино носимо све похвале са нашим успешним електронским медијским презентовањима www.srpski-knjizevnici.org и www.srpska-dijaspora.org

Наравно, са Вама смо окупљени и овога пута са жељом да успешно издамо и ове 90 JUBILARNE бројеве 2009-2024 и наше заједничке »ОТАЦБИНА«. Овог пута смо на заједничку срећу задовољнији и срећнији, пошто нас стручњака је већ у овом издању »ОТАЦБИНЕ« много више, што значи да је паš žurnal више занимивији и читанији. Осећамо потребу да се посебно захвалимо свима који су посредно или непосредно томе и допринели. Оружје сiwenica и љубави увек се кује у мраку, као и потомства самих Срба. Онај који не воли своју нацију има празну душу и никако не може разумети ни људе других нација. Морамо додати, да се исто тако огледало истине налази у рукама аутора и читалаца. Док недавна и садашња времена за нас Србе нису нимало лака. Чињенично Срби имају много више непријатеља него пријатеља. Све то је повод и добар подстицај да вас поново позовемо да нам шаљете своје прилоге, сугестије и предлоге како би ревија »ОТАЦБИНА« имала још чвршћи темељ за српско јединство у заједничкој Otačbini, као и обе Matice. Редакција ревије »ОТАЦБИНА« жели, да Вас све великодушни Бог награди срећом, здрављем, успешношћу и личним задовољством. Хвала вам, свако добро уз срдачан поздрав. Živeli! За Редакцију главни и одговорни уредник: **Саша Гајић**

Целовшка цеста 134., Љубљана 1107 п.п. 2315

РЕШЕЊЕ број 04/2024

Избор песама и кандидата на Међународном књижевном конкурс

»БИСЕРИ ПОЕЗИЈЕ« Љубљана 2024, УДРУЖЕЊЕ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА У СЛОВЕНИЈИ.

Наведени конкурс је искључиво везан за Статут УСКС из регистра друштава (удружења) бр. 2243857000 од 2.2.2011 – члани: 5,6,7,12 и 13 уз Правилник о такмичењима, наградама и признањима – критерији оцењивања члан 31 и 32.

Конкурс је успешно окончан 20. 06. 2024. године.

Пријаве на конкурс су пристигле из 8 држава, а највећи број младих песника јавио се из Србије, Босне и Херцеговине, Црне Горе, Македоније, Хрватске, Аустрије, Италије и Словеније. Жири, у саставу: председник Милорад Ђошић публициста, подпредседник културни аниматор Игор Митић, културно-спортски аниматор Љубан Зимоња, публициста Ненад Симић, и почасни академик Драго Борштнар, који је прегледао и издвојио ауторске песме 21.06.2024. године и донео одлуку о именима конкурсног избора по редоследу за четири главне и четири додатне награде. Увидом и анализом у пристигле песме могло се закључити, да су на овом конкурс пријављене песме по сопственом избору.

Општи став стручног жирија је да су млади песници изузетно даровити и да су им конкурс попут овог само мотивација за напред. Жири је сагласан и око става да је већина приспелих песама идејно и естетски одлично замишљена. Јасно је да је свака песма лични доживљај песника о ономе о чему пише, па смо, анализирајући ко ће понети титулу најбољих, дуго разматрали пристигле радове пошто су све песме биле квалитетне и превладале су такорећи само „ниансе“. За овај конкурс Књижевника *pristiglo* 35x3 песме.

Међународна јавна објава број 27/33СКС-2024 од 20.05 до 20.06.2024 конкурс УСКС „БИСЕРИ ПОЕЗИЈЕ“ Љубљана и Београд 2024. Стручни жри је тако изабрао песме аутора за 4 главне и 4 додатне награде и то следећих:

1. ПРИЗНАЊЕ СА „ЗЛАТНОМ“ ЗНАЧКОМ УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је главна прва награда за освојено прво такмичарско место добитник је Милица Јефтимијевић Лилић песма Холограм битка (20 бодова од могућих 20)
2. ПРИЗНАЊЕ СА „ЗЛАТНОМ“ ЗНАЧКОМ УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је главна друга награда за освојено друго такмичарско место добитник је Радмила Милојевић песма Косово санјам (19 бодова од могућих 20)

3. ПРИЗНАЊЕ СА „ЗЛАТНОМ“ ЗНАЧКОМ УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је главна прва награда за освојено треће такмичарско место добитник је Славка Божовић песма „Чижњо моја тиха“ (18 бодова од могућих 20)

4. ПРИЗНАЊЕ СА „ЗЛАТНОМ“ ЗНАЧКОМ УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је главна награда за освојено четврто такмичарско место добитник је Ана Анчи Миливојевић песма *Zvezdama* (17 бодова од могућих 20)

5. ДОДАТНА НАГРАДА ДИПЛОМА УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је пета награда за освојено додатно такмичарско место добитник је Невена Милосављевић песма *Ево долази Господ* (16 бодова од могућих 20)

6. ДОДАТНА НАГРАДА ДИПЛОМА УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је шеста награда за освојено додатно такмичарско место добитник је Тања Ајтић песма *Река* (16 бодова од могућих 20)

7. ДОДАТНА НАГРАДА ДИПЛОМА УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је седма награда за освојено додатно такмичарско место добитник је Зорка Чордашевић песма *Бесмртном хероју* (15 бодова од могућих 20)

8. ДОДАТНА НАГРАДА ДИПЛОМА УДРУЖЕЊА СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ је осма награда за освојено додатно такмичарско место добитник је Анастасија Митов песма „Ко је овде међу нама, а ко је са нама“ (15 бодова од могућих 20)

Напомена: Конкурсне награде заслужнима биће додељене у пригоди извођења поједине годишње Међународне културно уметничке презентације „БИСЕРИ ПОЕЗИЈЕ“ Београд – Љубљан 2024. Наравно, било да се она изводи у Љубљани или неком граду Р. Србије или Р. Српске о чему ће награђени бити право време обавештени, како би право време преузели своје награде. Дакле, како је и наведено по правилнику УСКС, да касније наведене није могуће преузети. Искрене честитке свим учесницима на овом Међународном конкурс, а додатно онима који се издвајају и који су добитници горе наведених награда. Организатор се уједно захваљују стручном жирију за њихове оцене.

За организатора председник
проф. Саша Гајић, почасни академик

**УСВОЈЕНА ДЕКЛАРАЦИЈА О ЗАШТИТИ НАЦИОНАЛНИХ
И ПОЛИТИЧКИХ ПРАВА И ЗАЈЕДНИЧКОЈ БУДУЊНОСТИ СРПСКОГ НАРОДА
Београд, 8. јун 2024. Године**

„ЗЛАТНО ПЕРО“ - БОЉИ ОД НАЈБОЉИХ СА НАЈВИШИМ НАГРАДАМА – ЉУБЉАНА

Међународни културно умјетнички програм »БИСЕРИ ПОЕЗИЈЕ« уз доделу заслужних награда са Међународног конкурса »ЗЛАТНО ПЕРО« Љубљана 2024 у Дервенти и Љубљани. Свечана академија и додјела међународних признања по реализованом конкурс у „Златно перо“ окупила је у Дервенти другог маја око 30 учесника и једанаестог маја у Љубљани око 35 учесника из Републике Српске,

Словеније, Србије, Црне Горе и Њемачке.

Организатори свечаности били су Удружење српских књижевника Словеније и Српски књижевни клуб „Вихор“ Дервента.

Предсједник Удружења српских књижевника Словеније и Европске академије српских наука и умјетности, почасни академик „УЕСНУ“ Саша Гајић наводи да је изведен веома разнолик и садржајан културно – умјетнички програм.

„Заслуге свакако припадају и Вихор-у и његовом руководству на челу са предсједником Ненадом Симићем, са којима имамо изузетно добру сарадњу. Заиста лијеп дан испуњен мноштвом учесника и лијепих стихова“, рекао је Гајић.

Он је у поздравном говору истакао и веома тежак положај српске заједнице у Словенији, уз презентацију активности које се предузимају са циљем побољшања положаја Срба, и да су чак морали организовати и протесте да укажу на тежак положај. На Међународни пјеснички конкурс „Златно перо“ који је расписало Удружење српских књижевника у Словенији стигле су пријаве из девет држава, а највећи број пјесника јавио се из Србије, БиХ и Црне Горе.

Повељу са „Златном“ плакетом која је главна награда за освојено прво такмичарско мјести за пјесму „Мој завичај“ освојила је Христина Славић из Зрењанина.

Повељу за „Сребрном“ медаљом за пјесму „Ода Отаџбини“ освојио је Љубиша З. Војиновић – Мајсторовски из Новог Сада, а Повељу са „Бронзаном“ плакетом уз новчану награду за пјесму „Црна горо мајко“ добила је Славка Божовић из Никшића.

„Заиста лијепе утиске носим из Дервенте, а награда коју сам освојила је подстрек да наставим даље да пишем на крилима снова. Када човјека води срце онда нађе и времена и начина да стигне тамо гдје жели. Није ми било тешко превалити стотине километара и стићи у Дервенту. Срдачно се захваљујем Европској Академији Српских наука и умјетности Словенија и њеном предсједнику уваженом проф. Саша Гајић, као и члановима стручног жирија на додијељеним ми престижним наградама. Такође, големо хвала

новинару и публицисти цијењеном Ненад Симић (народном човјеку), суорганизатору ове сјајне књижевне манифестације на срдачном пријатељском и домаћинском дочеку и гостопримству – ријечи су награђене пјесникиње Славке Божовић.

Стручни жири је на основу приједлога организатора одредио пјесме аутора и три додатне награде, а добитник дипломе са „Златном« значком за пјесму »Заклетва отаџбини« је Милован Мићо Петровић из Новог Сада, дипломе са „Златном“ значком за пјесму „Баштина“ Мирела Гаврановић из Бањалуке и диплому за „Златном“ значком „Царица Милица“ добитница је Драгица Драга Грбић.

Стручни жири радио је у саставу предсједник проф. Биљана Кајганић Добриловић, публициста Ненад Симић, проф. Милорад Шаровић, културни аниматор Игор Митић и подпредседник публициста Славица Благојевић (Анисија Цреповић).

„Општи став стручног жирија је да су млади пјесници изузетно даровити и да су им конкурси попут ових само вјетар у леђа. Жири је сагласан и око става да је већина приспелих пјесама идејно и естетски одлично замишљена. Јасно је да је свака пјесма лични доживљај пјесника о ономе о чему пише, па смо, анализирајући ко ће понети титулу најбоље, дуго разматрали пристигле радове, а утврђено је да је за овај књижевни конкурс пристигло 171“, рекал је предсједница жирија Биљана Кајганић

**ВЕЛИКА ЗАЈЕДНИЧКА МЕЂУНАРОДНА КЊИЖЕВНО
КУЛТУРНО УМЕТНИЧКА ПРЕЗЕНТАЦИЈА У БЕОГРАДУ УЗ
НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА УСПЕШНО РЕАЛИЗОВАНА 29.06.2024
ЉУБЉАНА и БЕОГРАД**

Висока температура која је харала Београдом није спречила ни уметнике, а ни песнике да узму у

учешће у значајном културно уметничком програму у просторима Ћирилице, Скерлићева 12 у Београду. Присутне је најпре поздравио председник СКЦ »ЋИРИЛИЦА« председник Милорад Ђошић, а после председник Саша Гајић који је рекао и неколико реченица о највећој 212.000 и још

непризнатој српској заједници у Словенији., те проблемима који се до наведене чешће појављују. Око стотинак присутних песника, уметника, посебних и почасних гостију показали су изузетна надаћућа. Наравно, најпре је почела свечана академија. Програм је у целини реализован весело и успешно, а који је професионално водила Славица Благојевић. Овом пригодом била су подељена бројна признања заслужним између осталог појединима и новчане награде. Организатор и реализатор ове две Међународне презентације „ВИТЕЗ ПОЕЗИЈЕ“ и „Бисери поезије“ било је УДРУЖЕЊЕ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ и ЕВРОПСКЕ АКАДЕМИЈЕ СРПСКИХ НАУКА и УМЕТНОСТИ, које су заступали председник Саша Гајић и подпредседник Драго Борштнар. Сви столови у просторима клуба били су попуњени, а десетак њих је морало и да стоји, пошто су дошли нешто касније. Од уметника који су се

издвајали у програму био је Љуба Димитријевић и Тања Олујић, а поета уз велики број професионалаца било је и младих веома надарених књижевних појединаца. Након завршетка целокупне презентације, присутне је чекало и ледено пиће уз закуску, за које су се побринули организатори. Своје учешће у овом заједничком културно уметничком програму учествовали су и појединци чак из 10 држава.

Највиша признања уз златне плакете или медаље Савеза српске дијаспоре Словеније, Удружења српских књижевника Словеније и Академије српских наука и уметности добили су заслужни: **Новинарки Вањи Васић РТРС из Београда**. СКЦ »ЋИРИЛИЦА« председник Милорад Ђошић из Београдаи водитељица програма Славица Брагојевић из Параћина.

Додатна специјална признања са златним медаљама и значкама од Удружења српских књижевника Словеније добили су и заслужни: Тањи Ајтић, Зорка Чордашевић, Раде Пантелић, Миле Костић - Дубница, Ана Анчи Миљивојевић, Славка Божовић.

Додатна признања ЕВРОПСКЕ АКАДЕМИЈЕ СРПСКИХ НАУКА И УМЕТНОСТИ била су уручена са златним значкама и то: Марији Кривокућа, Николају Цветковом, Љуби Димитријевићу, Бранку Гојковићу, Славки Божовић, Тањи

Олујић и Владимиру Александровичу Бабошину.

Посебне дипломе ЕВРОПСКЕ АКАДЕМИЈЕ СРПСКИХ НАУКА И УМЕТНОСТИ биле су уручене: Невени Милосављевић, Анастасији Митов, Зорки Чордашевић, Славки Божовић, Владимиру Александровичу Бабошину и Верољубу Петрончићу. Најлепше се захваљујемо свим медијима који су већ писали о наведеној Међународној културно уметничкој презентацији и онима који ће то нешто касније учинити. Додатно се захваљујемо и екипама телевизије: РТРС, ТВ – ИНФО и ТВ – Тесла.

Лепо обликоване захвалнице Академије српских наука и уметности биле су уручене свима учесницима у програму и организаторима. Неки од директних учесници у програму били су:

српских књижевника Словеније и Академије српских наука и уметности добили су заслужни: **Новинарки Вањи Васић РТ РС из Београда.** СКЦ »ЋИРИЛИЦА« председник Милорад Ђошић из Београдаи водитељица програма Славица Брагојевић из Параћина.

Додатна специјална признања са златним медаљама и значкама од Удружења српских књижевника Словеније добили су и заслужни: Тањи Ајтић, Зорка Чордашевић, Раде Пантелић, Миле Костић - Дубница, Ана Анчи Миливојевић, Славка Божовић.

Додатна признања ЕВРОПСКЕ АКАДЕМИЈЕ СРПСКИХ НАУКА И УМЕТНОСТИ била су уручена са златним значкама и то: Марији Кривокућа, Николају Цветковом, Љуби Димитријевићу, Бранку Гојковићу, Славки Божовић, Тањи Олујић и Владимиру Александровичу Бабошину.

Посебне дипломе ЕВРОПСКЕ АКАДЕМИЈЕ СРПСКИХ НАУКА И УМЕТНОСТИ биле су уручене: Невени Милосављевић, Анастасији Митов, Зорки Чордашевић, Славки Божовић, Владимиру Александровичу Бабошину и Верољубу Петрончићу. Најлепше се захваљујемо свим медијима који су већ писали о наведеној Међународној културно уметничкој презентацији и онима који ће то нешто касније учинити. Додатно се захваљујемо и елипама телевизије: РТ РС, ТВ – ИНФО и ТВ – Тесла. Лепо обликоване захвалнице

Академије српских наука и уметности биле су уручене свима учесницима у програму и организаторима. Неки од директних учесници у програму били су:

Славица Благојевић
Зоран Павловић
Андрија Радомировић
Тања Ајтић
Душан Ружић
Љубан Зимоња
Милица Јефтимијевић Лилић
Олга Лодика Манчић
Зорица Баковска
Верица Илић
Миле Јоргић
Вранко Зрнић
Светлана Поповић
Милица Оџин
Миле Форгић
Милован Мићо Петровић
Невена Милосављевић
Раде Пантелић
Нада Шојић
Димче Милишевски
Радмила Слишковић

Милица Аранђеловић
Милош Марјановић
Деса Даутовић
Вања Кесић
Драгољуб Станковић
Дамир Милош
Валентина Дабић
Анђа Г. Шушић
Љиљана Ђуић

Надица Цветковић
Мирјана Матић
Милосав Влајић
Слободан Милојевић
Милан Младеновић
Нада Аничкић Црљеница
Марија Романова
Драган Марковић
Леа Војводић
Ведран Војводић
Бранко Зрнић

**USMEREN JE JAVNI POZIV SVIM
SRBIMA U SLOVENIJI, NJIHOVIM
PRIJATELJIMA U VEZI GLASANJA
ZA EVROPSKI PARLAMENT
9. JUNA 2014 UZ ORGANIZOVANJE
PROTESTA**

Cenjani naši, Socijalna stranka Srba slovenije u vezi subjektivnih razloga neće sa svojim kandidatima izaći na ove slovenačke izbore.

Mada, gledajući činjenice i delo, pozivamo sve Srbe u Sloveniji i njihove prijatelje, da svoji izlaskom na glasanja nekim slučajem ne glasaju za vlastodržačku neprijateljsku koaliciju i da svoje glasove usmere bilo kojima koji nisu u

ovoj trenutno vladajućoj neprijateljskoj koaliciji navedeni odnosno evidentirani na izbornoj listi. Slovenački vlastodržci i drugim činjenicama pokazuju svoje zakonsko neprijateljstvo i do pacijenata, penzionera i slično. Dakle, cenjeni naši, imajte u vidu, da su isključivo nas Srbe u jednostranoj Nemačkoj rezoluciji upravo oni podržali. **Napomena, balans interesa za Bosni i Hercegovinu, tri naroda i dva entiteta leži u srži Dejtonskog sporazuma kojim je okončan krvavi građanski rat. Sponzori rezolucije obmanuli su GS UN tvrdeći da će ovaj dokument dovesti do pomirenja, a pritom su sakrili da rezolucija nema podršku svih naroda i entiteta BiH.**

Tako su slovenački vlastodržci, dokazali da im isključivo srpske žrtve rata nisu jednake i bitne, niti iz humanog odnosa, a ni ljudskog, te da su im bitne samo žrtve muslimana. Samo u Bratuncu u Srpskoj je ubijeno 3267 srpskih civila, dok se u Srebrenici još evidentiraju i živi i ne samo mrtvi. Niko od Srba nije ni tvrdio, da se u Srebrenici nisu dogodila ubistva, za koje su već pojedinci osuđeni. Razmislimo i sami potražimo odgovor na pitanje – ko to želi ponovo nemire ili možda rat u BiH? Istinito i dan danas za srpske ratne žrtve nema još osuđenih ubica. Verovatno im je želja im je bila, mada neuspešna, da svim Srbima udare pečat na čelo genocidne nacije. Činjenice, demokratski viđeno, više ih je bilo uzdržanih, protiv ili uopšte nisu glasali na zasedanju UN. Jeli to možda prihvatanje takve rezolucije po zakonima Amerike (po mestu registracije) i pravilniku GS UN? Ujedno predlažemo, da redovno pratite naše internetne sajtove, a posebno FS stranice i tako date svoj doprinos organizovanju množičnih protesta ove godine verovatno jula i avgusta (Ljubljana, Maribor, Kopar..). Svakako, dokažimo to dostojanstveno uzdignute glave. Činjenica, da nas u Sloveniji živi više od 200.000 i još uvek nepriznate srpske manjine, a priznate italijanske i mađarske sa manje od 8.000. Nije nam prvi put organizovati proteste u vezi diskriminacije do nas Srba u Sloveniji, kazuju i slike. Srećno!

**SA PRAVDOM I DOSTOJANSTVOM U IME BOGA, ISTINOM I PRAVDOM I
PRAVOSLAVLJEM NARODA SVOGA.**

Vodstvo Socijalna stranka Srba Slovenije, Savez srpske dijaspore Slovenije, Udruženje srpskih književnika u Sloveniji i EVROPSKE AKADEMIJE SRPSKIH NAUKA I UMETNOSTI, UZ VIŠE DRUGIH SUBJEKATA.

УБИСТВО ЂОРЂА ПЕТРОВИЋА - КАРАЂОРЂА

На данашњи дан, пре 207 година, у Радовањском лугу, од руке једног а по наруџбини другог кума, убијен је родоначелник династије Карађорђевић, Врховни вожд Првог српског устанка, отац модерне српске државе, ЂОРЂЕ ПЕТРОВИЋ - КАРАЂОРЂЕ.

Карађорђе је творац прве слободне српске државе после пада Србије 1459. под турско ропство и родоначелник краљевске династије Карађорђевић. У Аустријско-турском рату био је хајдук, а затим трговац у Тополи. Као буљубаша је учествовао у акцијама против јањичара.

На збору у Орашцу 14. фебруара 1804. изабран је за вожда у борби против Турака. Истјеравши Турке из Србије после победа на Иванковцу, Мишару и Делиграду и ослобођења Београда, настојао је да издејствује њено признање, али међународни услови нису били повољни. Ојачао је везе с Црном Гором и Русијом и 1807. створио српско-руски војни савез, окончан за Србију крајње неповољним Букурештанским миром 1812.

После слома устанка 1813. избјегао је у Аустрију, затим у Русију, поставши по повратку жртва саборца у Првом српском устанку.

Милош Обреновић је после у Старом Селу, код Велике Плана, на једном пропланку у густој храстовој шуми подигао цркву Покајницу посвећену Карађорђу.

Ријеч је о, према мотивима градње, јединственом споменику културе у свијету, јер је направљен по мотиву кајања, који је као хришћанску врлину проповиједао још Свети Јован Крститељ.

КАКО СУ ПРОШЛЕ КАСНИЈЕ У ЖИВОТУ УБИЦЕ ВОЖДА КАРАЂОРЂА?

У ноћи између 25. и 26. јула 1817. године, на дан летњег Светог Архангела Гаврила, у густој шуми Радовањског луга код Велике Плана, убијен је српски вожд Карађорђе Петровић.

Карађорђе се вратио у Србију пошто је у Русији постигао договор о свеопштем балканском устанку православних народа и обнови Душановог царства. Уз помоћ Русије и савезништву са грчким хетеристима, план је био да се у изненадном свеопштем устанку сломи османска власт и оконча вишевековна османска окупација на Балкану. Тим поводом, Карађорђе из Вршца прелази Дунав и стиже у своју родну Шумадију, јављајући се свом куму Вујици који је требало да организује састанак са другим Карађорђевим кумом Милошем Обреновићем, кога је још пре Првог српског устанка Карађорђе венчао Љубицом Вукомановић.

Сви учесници у убиству вожда српског Карађорђа доживели су страшне судбине, умирали су у тешким мукама, а потомство им је полудело или умирало пре времена, оставивши њихове лозе без наследника. Тачно 206 године Карађорђе је убијен на спавању секиром на имању Драгића Војкића у Радовањском лугу, по налогу његовог венчаног кума књаза Милоша Обреновића, док је убиство организовао још један Карађорђев кум, смедеревски кнез Вујица Вулићевић. Непосредни извршилац убиства је био Вујицин момак Никола Новаковић.

Карађорђево пријатељу Драгићу Војкићу, на чијој земљи и колиби је убијен, су напрасно помрли сви укућани, тако да је крај живота дочекао потпуно сам и у великом сиромаштву и то се у Великој Плани и Поморављу дуго памтило.

Карађорђево кум књаз Милош Обреновић је такође остао без наследника. Милошев најстарији син Милан је умро млад, а у детињству су му умрле и три ћерке. Његов други син, кнез Михаило, убијен је 1868. у атентату од стране браће Косте и Павла Радовановића из Ваљева, који су се светили због затварања њиховог брата адвоката Љубомира и убиства деде проте Николе Смиљанића, који је убијен по налогу књаза Милоша. Кнез Михаило Обреновић није имао деце, па га је наследио унук Јеврема Обреновића, брата књаза Милоша, Милан. Краљу Милану су такође, док су били у дечаштву, умрла два сина Сергеј и Ђорђе. А само неколико деценија након Михаилове смрти, 1903. године, у мајском атентату, који су организовали његови официри предвођени Драгутином Димитријевићем Аписом, убијен је и једини преостали мушки потомак Обреновића, син краља Милана, краљ Александар Обреновић, који је оженио 12 година старију жену и није имао порода, тако да се његовом смрћу породична лоза Обреновића заувек угасила.

Након што је спровео у дело крвави посао који који му је поверио, књаз Милош је Вујицу Вулићевића унапредио у нахијског кнеза што је подразумевало административну и судску власт. Међутим, звање и власт нису могле да га заштите од презира сопственог народа јер га је народ презрео и избегавао. Узалуд је објашњавао да је био приморан да учини злочин, јер му је Милош оставио да бира између своје и Карађорђеове главе. Они који су смели да му се отворено супроставе, оптуживали су га да је, након што је прихватио задатак који му је књаз Милош дао, требао да пошаље неког од својих поверљивих људи у Радовањски луг и обавести кума да бежи. И на тај начин би куму спасио главу, а себи образ и душу.

Да би умањио презир народа и колико-толико умирио сопствену савест, Вујица Вулићевић је платио да се два километра од Радовањског луга према Великој Плани подигне црква брвнара, коју је народ прозвао "Покајница".

То је једна од две цркве "покајнице"—другу је изградио кум Милош Обреновић у Аранђеловцу и обе су посвећене Светом Архангелу Гаврилу—случајно или не, дану у ком је убијен Карађорђе. И на изградњу Вујицине цркве "покајнице" пала је сенка зато што је народ причао да је она финансирана златницима који су нађени код Карађорђа, пошто је из Русије донео доста новца за подизање новог устанка, којим би се уз помоћ Русије и у свеопштем православном устанку обновило Душаново царство.

Врло брзо је Вујица Вулићевић пао у немилост књаза Милоша, који му је одузео управљање смедеревском нахијом и послао га у Турску у немогућу дипломатску мисију, која је због Грчког устанка из 1821. године, остала неколико година заточена у кућном притвору, у Цариграду. Међутим, кад се Вујица вратио у Србију, Милош је наредио да му се сво имање одузме. Остатак живота Вулићевић је провео у великом сиромаштву, презрен од људи и тешко болестан. Умро је 1828. године, само једанаест година након што је руке упрљао кумовском крвљу. По једној верзији, умро је природном смрћу, а по другој, вероватнијој, је отрован.

Иза Вујице су остали син Петар, који је једно време био смедеревски кнез, док га није покосила Ђакова буна, синови Димитрије и Миљко и кћерка Стојанка, који су сви прерано умрли. Прерана смрт покосила му је и сву унучад.

Карађорђево убица Никола Новаковић је прво награђен новцима направио имање у Левчу, у Опарићу, да би касније, прогоњен грижом савести, потпуно полудео. Погинуо је тако што је несрећним случајем са коња пао у воду, која га је повукла на воденички јаз у коме је буквално био смрвљен. Никола Новаковић је био удовац, а имао је сина и једну кћер, девојку од 16 година. Николин син је убрзо након тога такође полудео, па допао у неку болест од које је више година боловао и у ранама се распадо, а потом и умро. А Николина кћерка је такође полудела, али је надживела и брата и оца. Кажу да је у Опарићу сваке ноћи излазила после поноћи око два ујутро на опарићко гробље, па кукала и запевала док не сване, а потом се мирно враћала кући, и тако је и свој живот скончала. Кућа Новаковића се такође угасила да ниједне душе више од Николиног рода нема....

Припремила Снежана Живковић

МЈЕСТО ИЗ КОЈЕГ СУ СРБИ ОТИШЛИ У СМРТ**ВАСКРСАВА НАКОН 80 ГОДИНА**

У Лужанима код Дервенте подигнут је Спомен - парк у знак сјећања на невинне жртве усташког терора над Србима лужанске парохије, а поводом 80 година од њиховог страдања. Након толико времена коначно су стасале генерације Срба које су започеле и довршавају изградњу Спомен- парка, који ће трајно свједочити на велико страдање људи и бити опомена свим будућим генерацијама. Многи од убијених Срба били су радни и породични људи, а њихова једина кривица је била што су Срби православне вјере. На превару су сакупљени и одведени на пут без повратка, без могућности за правично суђење или спашавање од увјежбаних метода убијања. И оно писаних трагова који постоје испрани су након Другог свјетског рата од комунистичког режима као камен који ријека Укрина вјешто вијековима сапире. Спискови убијених Срба скрајани су и убијани су сједоци о догађају на 26. Август 1941. године. Новим генерацијама Срба нуђена је историја по мјери злочинаца или њихових потомака, а и оно мало преживјеле истине тињало је и чекало.... Богу хвала да смо дочекали да можемо бити свједоци како истина Васкрсава и након 80 година. Морали смо преживјети још један рат и његове страхоте, морали су Срби лужанске парохије поново проћи кроз патње и страдања. Морала се поднијети још једна жртва, јер Срби су народ који прашта и који се лако наговара да заборавља. Српско вјеровање да никада хорде зла из времена Другог свјетског рата или ратова прије овог неће бити поновљене кратко је трајало. Већ деведесетих година насеља лужанске парохије поново су постала мета дојучерашњих комшија, поново се ударило у стуб вјере православне, ударило се на цркву, на гробља, на знамења која Србима нешто значе, ударило се на породицу, на човјека, на невинне душе инејаке. Свети Тихон Задонски о смрти записа: “ У смртном часу умирући сагледава цели свој прошли живот врло јасно... и ужасан страх испуњава његову душу једном ће тако бити и са нама“. Шта ће бити са нама ако сваки злочин према Србима заборављамо? Шта ће бити са нама ако споменике у знак сјећања и поштовања на мученике и страдалнике не подижемо? Имамо ли право заборављати од кога смо мучени и убијани кроз бројне протекле ратове и буне! Ко има право људе убијене бацати у ријеку Саву? Ко су они који ножем, маљем, сабљом, камом, каменом, пушком ... убијају људе? Ко нам брани да будемо Срби, да будемо поносни, да говоримо о свим мукама и злочинима које су нам чинили. Ко нам брани да пишемо историју и да промовишемо истину. Ко нам брани да будемо поносни јер су наши вољени, наши претци били људи који ни мрва нису згазили. И ово мало писаних трагова на граме нам нуди информације о свирепом убиству Срба лужанске парохије 1941. године. Пред почетак Другог свјетског рата Босански Лужани су имали 680 становника, а око 94 посто становништва села чинили су Срби православне вјере. Остали су били Хрвати, Пољаци, Мађари, Њемци, Украјинци католичке вјероисповијести. Мјештанин Босанских Лужана Чечавац (Васе) Никола рођен је 1927. Године. Имао сам прилику да доста времена проведем са Николом, који је уложио труда да учини што је у његовој моћи да стравична страдања Срба буду записана и отргнута од заборава. У мају 2003. године написао је „Казивање о селу Босански Лужани“, које је поклатио своје селу. „Крајем марта и почетком априла 1941. Године кроз Лужане су се кретале веће формације војске Југославије. Време је било кишовито са суснежицом, а војска

уморна и мокра. Тада сам први пут видео како наше топове вуку бели волови са великим роговима. Мој отац Васо је био мобилисан на мађарској граници, гдје је дочекао почетак рата и погинуо“, описије Никола сјећање на време пред масовно

одвођење Срба без повратка.

Према његовом свједочењу рат на овим просторима трајао је свега две седмице. Велики број официра, нарочито Хрвата, Словенаца и Муслимана, те понеки Србин су издали и оставили Југословенску војску, те се предали Њемцима или побјегли кући. Након тога настала је „хајка“ на напуштене војнике које су хватали њемачки војници, усташе и „Културбундовци“ и транспортовали их у Њемачку као заробљенике. Једна дио мушкараца из Лужана је мобилизован за даљњи рат. „У тим данима када се војска повукла према Дервенти, у Лужанима се догодио један

тежак инцидент када је убијен поп Милош Петровић. Лужане и православна села са већинским српским становништвом је у августу 1941. Године задесила тешка трагедија. Усташе су ухапсиле све мушкарце страије од 17 година и на зверски начин их побили у Славонској Пожеги. Била је то у недјељу 24. Августа 1941. Године Рано ујутро, наоружане Усташе из Жеравца су обишле све српске куће и наредили да се сви мушкарци одмах јаве у Жеравац код усташког табора. Тог дана предвече, су већ били дотерани Срби из села: Барица, Костреш и Нових Лужана у предузеће Јамни- Гвоздаревић, гдје су затворени и чувани под јаком стражом. Ноћу су их Усташе потовариле у припремљене теретне вагоне, затворилии отпремили за Босански Брод. Ту су их преузеле бродске усташе и повезане пјешнице под ударцима отпремили за Славонски Брод, а даље жељезницом до Славонске Пожеге, гдје су ликвидирани“, наводи Чечавац. Он наводи да према утврђеној евиденцији, из четири наведена села је отјерано и убијено око 400 Срба, и то из Лужана 136, а из осталих села око 270 Срба. Усташе су 25. августа 1941. године наставиле да одводе још 170 мушкараца из села Кулина, Поље, Вишњик, Грк и Жеравац. **ДРУГИ СРПСКЕ ЖРТВЕ И СУЗУ НЕ ВИДЕ** Његово Преосвештенство Епископ зворничко-тузлански г. Фотије освештао је Спомен-парк, и навео да је 405 људи сабрано и без икакве кривице одведено на стратише у Славонску Пожегу, гдје су пострадали, а њихова једина кривица је била што су Срби православне вјере. “Овдје су људи сабрани и одабрани од 17 до 77 година и одведени су у смрт”, рекао је владика Фотије у бесједи након освештања спомен-

парка и парастоса застрадале. Он је истакао да, нажалост, други српске жртве и сузу не виде, нити хоће да чују зањих, али да се Српска православна црква моли за све страдале. “Нема ниједног мјеста или села у Српској гдје нема споменик страдалима и то освећујемо када служимо Свете литургије, вршимо помен за те људе. Према подацима до којих сам дошао од 25.000 до 30.000 људи је пострадало у Републици Српској у најновијем рату. Они су уграђени у темеље Републике Српске, и то је мучеништво”, рекао је епископ Фотије.

Освећење Спомен- парка у Босанским Лужанима (2021.)

Свештеник Драган Зарић рекао је да су 26. Августа 1941. године усташе у Славонској Пожеги убиле 405 мушкараца старијих од 16 година из села Босански Лужани, Нови Лужани, Костреш, Барица. “Богу хвала, након толико година скупили смо снаге и моћи да, пошто се за њихове гробове не зна, а споменик који је био у Славонској Пожеги 1991. године је порушен, одлучили смо да ово буде споменик у знак сјећања на њихову невину

жртву”, навео је Зарић. Градоначелник Дервенте Милорад Симић нагласио је да је ово сјећање на страдале грађане највећим дијелом општине Дервента и дијелом из села са подручја Брода. “И након 80 година тешко је причати о томе, и ја сам један од потомака страдалих. Људи су одведени преко Саве, нико не зна зашто, и нико се није вратио”, рекао је Симић. Начелник општине Брод Зоран Видић истакао је да су Срби у протеклом Одбрамбено-отацбинском рату стекли право да се могу и смију сјећати својих пострадалих. “Мислим да је ово спомен-обиљежје, с обзиром колико постоји Република Српска мало и окаснило, али ево уз добре људе из Лужана, Барице, свештеника Драгана Зарића, уз помоћ града Дервенте и општине Брод успјели смо заједнички да направим ово. На нама је да то његујемо, памтимо наше жртве, да учимо нашу дјецу и да се боримо да на овим просторима буде мир”, рекао је Видић.

МЈЕСТО ИЗ КОЈЕГ СУ ОТИШЛИ У СМРТ И УБИСТВО СВЕШТЕНИКА

Спомен-парк је изграђен на мјесту пилане и млина гдје су усташе 24. августа 1941. године довеле 405 Срба мушкараца старијих од 16 година из Босанских Лужана, Нових Лужана, Костреша и Барице. Сутрадан су заробљене Србе усташе возом превезли у Славонску Пожегу гдје су их на звјерски начин побили 26. августа 1941. године. Никада није тачно утврђено гдје су њихова тијела сахрањена. Страдање Срба овог краја почело је 14. априла 1941. године када су усташе убиле лужанског свештеника Милоша Петровића испред парохијског дома у Босанским Лужанима. На православном гробљу у овом мјесту 15. Априла 2021. године служен помен и освештан обновљени споменик свештенику Петровићу. Усташе из Новог Села, код тадашњег Босанског Брода, убиле су Петровића испред парохијског дома у Босанским Лужанима. Према подацима Парохије лужанске, то убиство је

почетак голготе Срба на овом подручју. Архијерески намјесник дервентски протојереј-ставрофор Радојица Ћетковић, уз саслужење свештенства Дервентског намјесништва служио је парастос и освештао обновљени споменик убијеном свештенику. **Споменик убијеном свештенику Петровићу на гробљу у Б. Лужанима**

Свештеник Милош Петровић рођен је 21. јула 1909. године у Лончарима. Основну школу и гимназију завршио је у Брчком, а 1929. године Богословију у Сарајеву. Прво је рукоположен у чин ђакона, а 5. маја 1930. године у чин свештеника у Тузли. Службовао је у парохијама у Јасеници и Осијечанима, а 1939. Године премјештен је у Парохију лужанску, гдје га је затекао Други свјетски рат.

ДОНОСИ ЛИ ТИСА СРЕЋУ

Након 80 година од стравичног страдања Срба лужанске парохије један од иницијатора градње Спомен - парка је Васо Мичић из Босанских Лужана, који је навео да је градња спомен комплекса почела 19. Маја 2021. године и да је трајала неких два- три мјесеца.

“Намјера је да се људи врате на ово мјесто и сјете својих предака. Ово је изграђено у знак сјећања на

људе који су овдје посљедњи пут били живи, јер одавде су отишли у смрт. Они немају гробова имају само имена”, рекао је Мичић.

Васо Мичић, иницијатор градње Спомен- парка

У Спомен- парку засађено је 405 садница тисе. Садња је обављена у вријеме када су биле високе лјетне температуре и занимљивост је да су све примљене, односно да су наставиле да расту у парку. Вриједне руке народа лужанске парохије редовно су заслијевале и одржавале њихов живот, а годину дана након садање попримају изглед који је и пројектом замишљен.

Изградња Спомен- парка

Стари записи кажу да је крст Јована Крститеља, с којим је крстио покајнике у ријеци Јордан, био од свете тисе. Да ли то само легедна и да ли су Босански

Лужани само случајност. И Часни крст на коме је распет Исус Христ био је дијелом направљен од овог дрвета. Неки извори указују да у Америци од тисовине праве лијек за леукемију. Доноси ли тиса срећу. Стари пагани су вјеровали да је то митско дрво, да има исцјељитељску моћ, да чува кућу од болести, демона и вјештица, да вјечно живи и стално се обнавља. И још много тога је везано за ово дрво, као што мноштво догађаја из лужанске парохије није истражено и чињенично записано.

Тиса је чудесна и необична. Тек послвије 100 година почиње да опчињава љепотом. Тек након 80 година изграђен је Спомен- парк у Босанским Лужанима и све отвореније се почело причати и писати о страдњу Срба.

Патријарх Павле је рекао:“Човек не може да бира време у којем ће бити рођен, нити прилике и околности у којима ће живети. То не зависи од нас. Али, оно што зависи од нас и што се очекује од нас, јесте да – будемо људи, увек и свуда“. А Свети владика Николај Велимировић нас учи „Што год ткаш, везуј концем за небо.“

Нека и наша дјела и чињење у овом времену за нас Србе буде од користи, на многаја лjeta спасење и заштита од свих евентуалних повампирених умова и њихових недјела.

Ненад Симић, Дервента

СПАСИОЦИ СВЕТА У АМЕРИЧКИМ ФИЛМОВИМА

Моје опредељење да годишњи одмор проведем радно и код куће, уз телевизор, показало се погрешним. У вечерњим сатима, од дневника, пратио сам филмски програм и опет се, по ко зна који пут, разочарао. Филмови који су приказивани на многобројним српским телевизијама не само да су били

неквалитетни, без трунке уметничког у себи, већ и оптерећени идеологијом, пропагандом и рекламом америчких производа и стила живота. Глума у приказаним филмовима је често лоша, дијалози сиромашни и сведени на неких 20 фраза, што се све покушава поправити честим коришћењем (тупавих) гримаса и насиља. Филмови које сам имао прилику да погледам у 95 посто случајева су

били амерички! Пропагирани су америчке политичке идеје, њихов патриотизам, производе – од оружја и алкохола до козметике. Питам се, где ли се дедоше пацифисти и невладин сектор у Србији да ово осуде? Пропагирани су да рад за америчке обавештајне службе представља част, те када се неке та част укаже, дужан је да је прихвати и ради бесплатно у име виших (америчких) циљева. Поред белаца (мушкараца), амерички филмови уводе у први план и црнце, тачније не праве црнце, већ оне којима је један родитељ био бео, а по правилу су и носиоци класичних америчких вредности и стила живота. Наравно, ту су и припаднице лепшег пола, врло често у смешним улогама, као „табације“, премлаћују не само жене, већ и неваљале мушкарце, па и опасне ванземаљце. Узгред да приметим, овакве жене су „мањина“ у сваком друштву, па то више делује као покушај рекламирања, односно произвођења таквих типова жена. Наиме, јасно је да филмски јунаци често бивају узор младима и да желе да да постану то што је њихов јунак. Питаће је, наравно, коме су такве жене потребне? Мушкарцима? Боже сачувај!

Следеће запажање је да су Американци у филмовима себе представили као спасиоце света. Било од терориста који су се домогли нуклеарног или каквог другог опасног оружја, било од ванземаљаца или од руске и кинеске мафије. Сви други народи су неспособни да спрече катастрофе и нестанак човечанства, само Американци имају кадрове, технику и вољу да спасавају свет! Не треба коментарисати колико је оваква идеологија непримерена, па и педагошки спорна. Јер, ако се присетимо реалности, споменућемо јужноамеричке диктатуре које успостављају Американци да пљачкају природна и друга богатства ових земаља. Сетићемо се да су Американци без одобрења Савета безбедности Уједињених нација бомбардовали СР Југославију, напали Ирак и Авганистан...Амерички војници (најчешће специјалци) приказани су као људи без страха и мана, спремни и способни да стигну на сваку тачку планете и одраде посао (побију неваљале Кинезе, Русе, исламисте...) Амерички специјалац, кад први пут види неко (сложено) оружје, њима рукује као да је прошао обуку, иако је јасно да глумци не знају ни пушке да држе по војним правилима, односно да вероватно нису ни служили војни рок. Кад амерички специјалци умиру – умиру са осмехом, са сазнањем да су умрли за „праведну“ ствар, за идеју, за разлику од других (на пример, од Руса и исламиста, који увек умиру у мукама и великом болу, без опроштајних речи и било каквих порука и много драме). Американци су предани идеји које су истакле САД и за њих гину (бесплатно), просто из идеализма. На опасност реагују хладнокрвно и рационално. Кад се појављују амерички војни команданти (генерали) они увек командују и војницима других држава. Амерички војници су храбри и самоиницијативни до максимума. Посебна прича су филмови у којима се на неки начин приказују Руси – епизодно или у главном контексту, то је, очигледно, неважно. Узгред речено, већ се снима и филм режисера Ренија Харлина о грузијско-руском рату, у коме су Руси приказани као зликовци, неморални, пљачкаши, а Грузини као морално победничка нација!

Дакле, Руси и Рускиње су увек приказани у негативном светлу, као мафијаши, уцењивачи, проститутке, доушници, незналице, глумаци, без осећаја солидарности и другарства, без потребних знања, дакле – нестручни, неорганизовани, итд., али кад слушају Американце, онда прича има срећан крај. Руси увек имају застарелу ратну технику, за разлику од Американаца који промовишу модерну и нову технологију и технику, али и морал и моделе руковођења. Американци су увек корак испред Руса (у знању, искуству, мотивацији, моралу...). Чак и када Американци и Руси сарађују ови други су потчињени првима, а амерички председник доноси одлуке за обе стране. Ако се рационално сагледа проблем, може се констатовати следеће: Американци су (зло)употребили филм да шире своју идеологију и пропаганду, систем вредности и стил живота, производе своје индустрије (чак и војне, што има предзнак милитаризације омладине). Све то нема никакве везе са стварношћу, и може се подвести под „језик мржње“ који се, најзад, почео протеривати и из наших средина. Али, на жалост, на селективан начин. Некима је и даље дозвољено да говоре тим језиком. Али како то објаснити грађанима било које државе на свету у условима када су и медији, политичке странке и већи део невладиног сектора углавном, под њиховом контролом. Једном речју, догађа се негативна, а не позитивна американизација српског културног простора и то новцима грађана Србије.

Овакву телевизијску ситуацију имали су и западноевропљани, Канада до 80- их година XX века, као и многе друге државе. Европска унија, на коју се данас угледамо и у чему треба, и у чему не треба, овај проблем је решила: у филмском програму телевизија може да буде само 50 посто америчких филмова. Осталих 50 посто морају бити филмови других држава. Разумљиво и практично, а у културном смислу и спасоносно и демократски. Зато у Европској унији можете видети и наше филмове, грчке, бугарске, иранске..., па и оригиналне руске, што код нас можемо да сањама, иако припадамо истом цивилизацијском обрасцу. Другим речима, крајње је демократски истаћи захтев да се у Србији донесе Закон који би се и ова проблематика регулисала на задовољство свих. Верујем да би тада и плаћање ТВ претплате било масовније и да РТС не би морао да тужака своје гледаоце за претлату. Ако све остане по старом и даље ће (ми) остајати горак укус у устима када плаћам ТВ претплату, осећај да ме је неко опљачкао, тако што бми је подвалио, што је уместо квалитетне робе (филмова) продао рог за свећу.

Зоран Милошевић је рођен 1959. године у Богатићу (Србија). Завршио је Војну академију у Београду (1983), магистарске студије на Факултету политичких знаности у Загребу (1987) и докторске студије у Српском Сарајеву на Филозофском факултету. Радио је у Југословенској народној армији, потом у Вишој хемијско- технолошкој школи у Шапцу, да би 2001. године прешао на Институт за политичке студије, где и данас ради. Наставу је држао и на Филозофском факултету у Источном Сарајеву, Слободомир П Универзитету у Бијељини и Европском универзитету у Брчком. Држао је предавања за постдипломце на државном универзитету у Санкт Петербургу, Факултету политичких наука Универзитета у Брјанску, Духовној академији у Минску итд. Објавио је преко 1000 библиографских јединица (монографије, приређена издања, научни и публицистички чланци и преводи). За научни рад је награђиван у Русији, Белорусији, БиХ и Србији, а носилац је и неколико медаља за животне заслуге у области науке и културе у поменутим.

Зоран Милошевић

КАДА СИ БИО МЛАД...

Трчао си бескрајним зеленим пољима, лак и танак, бос и срећан. Чинило ти се дацео свет можеш да обухватиш рукама и да не постоји тачка на коју не можеш да се попнеш. Певао си. Смејао се птицама. Летео си брже од њих. И више. Јер оне су, ипак, само птице, а ти си – млад. Свој. Ти се не плашиш густих, плавих висина. Ти си краљ – у старој, широкој кошуљи, која једва задржава немирно срце, да не побегне у далеки свет. Када си био млад, Млечни пут је насељавао твоје зенице, а најлепше звезде певале су на твојим трепавицама. Уснама су завиделе и прве румене јагоде, којима си пружао своје немирне прсте. Земља се радовала твојим брзим корацима, цвеће је ширило латице у част твог танког струка, сунце је бацало стотине зрака, само да пољуби твоје лице. Свет је постојао само због тебе, да се диви твојој лепоти, да ти отвори своје руке. А ти си био само млад... Љубила су те лета, гризле су те зиме. Одлетеле су птице, звезде са трепавица винуле су се у висине. Данас трче неки нови млади, лаки и танки, боси и срећни. И за сваког од њих свет изнова настаје, сваког јутра. Као што је за тебе – када си био млад...

Дајана Лазаревић

ДВА КРЕВЕТА

Он лежи у једном кревету, а ја у другом, у истој соби препуној јасминовог мириса. Прозор је отворен, ваздух струји од узглавља до узглавља, док он спокојно спава. Раздваја

нас један дрвени сточић са две чаше воде и његовим ручним сатом, чије казаљке просипају танку зелену светлост по мраку. Ако испружим руку, додирнућу му раме или кратку, оштру косу испод које се беласка кожа. Ја сам његов вечито верни сапутник и најбољи пријатељ којег може да има, саборац, сабрат, ослонац. А у себи... кључам као извор артешке воде који сваког тренутка може да пробије стену и поплави свет око себе.

Посматрам га сатима на месечини, послушкујем како дише и груди се ритмично померају горе-доле. Подижем се на лакат, па спуштам на јастук, и тако на сваких неколико минута, док ми струји немир по свакој ћелији у телу. Могла бих да се пришуњам његовом јастуку, пробудим га, пренесем буктињу на његово срце. Два кревета би постала један, соба би планула у врелини, био би мој целе ноћи. Али ја знам да њега неко чека, далеко од овог кревета, јасминове собе и ноћи.

Нашао је давно своју љубав, и устрепталост и мир, којим је обојила његов живот. Сваки мој потез који би изашао из ограничења пријатеља унео би збуњеност и пометњу у његов свет. Црви несигурности и кривице гризли би га до костију, док не униште и последњи трачак његове повезаности са особом коју воли и оставе за собом само понор, сивило и тугу.

Окрећем се на другу страну, гледам кроз прозор у дубоку, звездану ноћ, чекајући да сване, да преузmem своју дневну маску и обавезе. Он се буди, гледа на сат, протеже у вртлогу цветног мириса и летње топлоте. „Хеј, спаваш ли?“ – прошапуће, очекујући да наставимо причу започету пре сна.

Гутам сузе, не одговарам... Спавам.

Дајана Лазаревић

ОТКУД ТИ У СРЦУ МОМ

Твој е пажљиво очеткане чизме су прешле километре, далеке земље, које сам јавидела само на мапи. Јурио си неустрашиво, пред тобом су сви бежали и сагињали главу. Марширао си увек гордо, груди испуњених поносом и срцем међу идеалима. Згазио би свакога, ко ти се нађе на путу, без размишљања и самилости, и наставио би даље, у нека нова широка пространства. Заносио си се високим речима и делао по њима, надахнут и луд од опијености, у жару борбе и веровању да је човек – бог на земљи. Откуд ти у срцу мом? Ти, без вере и милости? Који те ветрови воде к мени, шта те то вуче на моју страну? Не могу ја никад бити теби ни налик, ја бих свакога пожалила. И пригрлила. Жена живот треба да да, а не да узима. Откуд ти у срцу мом? Ти, кога ни јутро не радује? Не заносим се маштом тебе да мењам, твоја душа вапаје не чује. Зашто си ту и гледам у тебе, као да другог нема на свету? И радујем ти се, о, спаси ме, Боже, пратим ти корак у шкрипућем снегу. Откуд ти у срцу мом? Ти, који ћеш брзо отићи? Чекају те нове страшне битке и лењост те овде не сме стићи.

Откуд ти, у чијем оку игра само мач пламени? Ти, баш ти, суров и груб, камени стуб, да се свидиш мени?

Волећу те немо, из даљине, без речи и без покрета руку. Нећу дозволити да то икада сазнаш, од мене ћеш добити само презир и грдњу. Проклињаћу те пред оком и светом, да ти се имена не памти и гроба не зна. А негде, у себи, помислићу, прогледај, човек си, жив и здрав. И вероваћу, како ни мајка не би, да ћеш се сабрати и пронаћи дом. И сто пута ћу проклетити тај дан, кад си се јавио у срцу мом!

Дајана Лазаревић је рођена 12.03.1993. године у Шапцу. Завршила је основне (2016) и мастер студије (2017) на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Члан је Удружења књижевника Белорусије од марта 2019. године. Члан Удружења књижевних преводилаца Србије од јуна 2020. године. Тренутно је на докторским студијама. Добила је велики број књижевних награда у земљи и иностранству, њена дела и преводи су објављивана у бројним часописима и зборницима литерарних радова.

METAMORFOZA

U nevelikom broju ribolovačkih avantura koje sam u svom dosadašnjem životu prošao, obično u svakoj od njih sa nekim od mojih ondašnjih drugara, od kojih je jedan solidan broj do dana današnjeg ostao odan tom hobiju i vrsti rekreacije, jedna je na mene ostavila neizbrisiv trag.

Na poziv jednog od mojih školskih drugara, da krenemo te sunčane subote na pecanje na obližnju Drinu rado sam se odazvao. Obojica smo, popakovavši u neakve stare prošupljene I izandale vojne rance ubacili skoro sve od izimprovizovanog ribolovačkog pribora sa kojim smo raspolagali, od čega nam pola naravno uopšte nije bilo potrebno, niti je verovatno u oku nekog ozbiljnijeg ribolovca na kakve smo često na obali Drine nailazili uopšte bilo upotrebljivo. Ali bilo je to ono što smo imali, naše lično malo blago godinama

prikupljano na najrazličitije načine. Većinom, to su bili viškovi i neupotrebljivi komadi iz ozbiljnijih ribolovačkih arsenala kojima su raspolagali neki od očeva naših drugara koji su bili zaljubljenici u pecanje ili prijatelja naših očeva od kojih nam je poneki ponekada " donirao" komad svoje opreme čineći nas neizmerno srećnim u tom trenutku. Par puta, nas par drugara smo I od svojih neredovnih džeparaca tih devedesetih, uspjeli da prištedimo poneki dinar i umesto na flipere i tada vrlo moderne i popularne video igrice u igraonicama, otišli i pare spiskali u radnji ribolovačke opreme kupivši ono sto nam je prioritarno falilo a po savetu komšije ozbiljnog takoreći- profesionalnog ribolovca(kako smo ga naravno doživljavali svi mi iz kraja, barem mi dečaci) svi naravno izuzev njegove supruge koja je uvek sa blagim podsmehom gledala na taj njegov hobi.

Pazariti smo varalice, olova, raznorazne gumene tvisterčice za pecanje grabljivica...I uživali pomno u svom tom šarenišu koji smo sebi priuštiti pregledajući ga pomno, dečaćki znatiželjno, na klupi obližnjeg parka.

No, da ne dužim dalje o lecaroškom priboru, jer on i nije okosnica ove moje priče. Naime. O pecanju samom, nisam znao mnogo, bio sam više zaljubljenik celog tog ugođaja, vode, reke, prirode i druženja, ali znao sam toliko da se ipak na svako pecanje mora otići sa neakvim spremljenim mamcima za ribu...Stoga, pri našem susretu, upitah mog drugara, koji je znanjem o pecanju bio nešto potkovaniji, šta ćemo koristiti kao mamce.

A on važno odgovori- bez brige, svraćamo usput u klanicu. Videćeš...

Pridobio je moju pažnju tim rečima i ja sam dok smo hodali putem ka reci, a na kom se negde na polovini udaljenosti nalazila ogromna gradska klanica, sa nestrpljenjem čekao da vidim o čemu se radi i šta je imao u planu. Konspirativno mi pokaza, dok prilazismo portirnici klanice, vadeći iz džepa, novčanicu kojumu je otac dao za taj cilj.

" sto grama crvića moliću" - reče važan I ozaren portiru koji ga je pomalo začuđeno pogledao...

" važi momci...imate li ih u šta"?

"Naravno"- odgovori moj drugar..." na sve sam mislio, ne brinite"..vadeći iz ruksaka i pokazujući nam jednu kutijicu koju kao da i dan danas gledam I držim u rukama, a često mi od toga dana I u san dolazi...a objasniću vam i zašto.

U svakom slučaju, portir zahvati iz nekakvog okrvavljenog, masnog džaka do kog nas odvede,a iz kog se širio nesnosan smrad, pomešan sa ostalim odurnim neprijatnim mirisima klanice, nekakvom plastičnom lopaticom , poput onih kojima trgovkinje vade jagode iz gajbica na pijacama jednu, rekao bih šaku crvića, od kojih nijedan nije bio duži od nokta na malom prstu, i nasu nam ih u našu metalnu praznu kutiju...migoljili su se, koprcali, pokušavajući da ispužu iz nje, ali drugar brzo zatvori kutijicu i ubaci je u ranac. Nastavismo potom svojeputestvije.

Sama naša dalja ribolovačka avantura toga dana, ne bi vam pri prepričavanju donela nikakvu razonodu nit zadovoljstvo. Upecali smo možda pokoju " zelenkaricu" kako smo zvali one najmanje ribice od 20ak grama

u našem kraju, od kojih su jedino mačke koje su živele kući u drugarovom dvorištu mogle imati nekakve koristi.

Po završenoj avanturi uputili smo se kući razdragani i ispunjeni...I to bi bilo to...kao uostalom i svaki put kada bismo subotom ili nedeljom išli na Drinu.

To bi bilo to, kažem, da ovoga puta ona pomenuta kutijica nije ostala u mom rancu, na terasi porodičnog stana gde ranac I odlozih cim udjoh u sam stan. Nakon nekoliko sedmica, ponovo preturajući ranac za pecanje, nabasah na nju...Znao sam da su crvi sigurno mrtvi do sada, pa je u znatiželji otvorih...

Jedan od najstrašnijih prizora koji sam ikada video ukočio me je i sledio..Prizor kao iz horor filmova ježio je kožu i sve dlake na telu i glavi...Svi crvići izlegli su se u tom malom prostoru i pretvorili se u muve...Presovane, stisnute stotine muva koje su bile doslovno slepljene kao da ih je u tu kutijicu sabila presa od deset tona...

Prolazile su mi kroz glavu najstrašnije moguće misli koje bi jednom dečaku, školarcu mogle pasti napamet...

Pomislio sam, koliko li je bolno i strahotno u mraku, bez vazduha u toj zadihtovanoj, zavrnutoj kutijici od pomade bilo, svakom od tih nekadasnjih crvića, sadašnjih mušica u koje sam gledao. Koliku li je golgotu, bol pri lomljenju idrobljenjunjihovihtela, njihovih tek izleženihkrhkih krila, svaka od njih morala proći i to me je grozilo i ledilo mi krv u žilama.

Pripremio Boris Spajić

Kasnije u životu, izvukao sam iz svega ovoga jednu pouku...Svaka metamorfoza, ma koliko na bolje bila i ma koliko kompletniji i veći mi njome postajali, uzaludna je, i ide nam samo na štetu, komprimirajući nas, stiskajući, deformišući usled pritiska okoline, polomivši nam krila kao našim nesrećnim movama, a u ljudskoj vrsti i deformišući i slomivši nam i duh, ukoliko se događa u sredini u kojoj nemamo dovoljno prostora da se "razmašemo," i gde ta transformacija ne može da se ostvari u potpunosti i svom punom sjaju i svojoj biološkoj nameni,neometano.

LOVOROV LIST I NJEGOV ZNAČAJ ZA ZDRAVLJE

"Mnoge žene u hranu dodaju lovorov list, posebno u crveno meso i živinu ne znajući razlog zašto u hranu dodaju lovorov list, kada pitate bilo koju ženu za razlog, ona vam kaže: Da bi jelu dala aromu i ukus. Dodavanje lovorovog lista mesu pretvara trigliceride u monolipide. Da bi to testirali, prepolovite jedno pile i svaku polovinu skuvajte u šerpi. U jednu šerpu stavite lovorov list, a drugu ostavite bez lovorovog lista i zabeležite nakon kuvanja,

količinu masnoće u obe šerpe.

Ako imate lovorov list, ne morate da idete u apoteku, jer su nedavna naučna istraživanja pokazala da lovorov list ima mnogo prednosti. Pomaže da se rešite mnogih zdravstvenih problema i opasnih bolesti. Lovorov list leči probavne smetnje, lovorov list pomaže da se rešite nadimanja, gorušica, kiseline i zatvora. Reguliše pokretljivost creva, ispijanjem toplog čaja od lovora. Pored toga što snižava nivo šećera u krvi on je i antioksidant. Omogućava telu da proizvodi insulin, tako što ga dodajete u hranu ili ga pijete kao čaj mesec dana. Eliminise štetni holesterol i oslobadja telo od triglicerida. Veoma korisan u lečenju prehlade, gripa i jakog kašlja, jer je bogat izvor vitamina C.

Listove možete kuvati i udisati paru da biste se oslobodili sluzi i smanjili jačinu kašlja. Lovorov list štiti od srčanog I moždanog udara, jer sadrži jedinjenja koja štite srce i krvne sudove. Bogat je kiselinama kao što su kafeinska kiselina, kvercetin, eigenol i partenolid, to su supstance koje sprečavaju stvaranje ćelija raka u telu. Eliminise nesanicu i stres ako se uzima pre spavanja i pomaže pri opuštanju i za miran san. Ispijanje šolje kivanog lovorovog lista dva puta dnevno rastvara kamenje u bubregu i leči infekcije."

Tatjana Mirjanić

РАЗЈАРЕНИ БИК

Нешто га је пробудило као рикање бика. Платно је чекало на штафелају. Узео је боје... Ушао је у бајку.

Сликао је цијелу ноћ. Разбуктала се стваралачка енергија. Позлатила му се рука и око! Дан је извукао руке испод јастука кад је легао. Пробудило га је куцање на вратима. Пријатно лице и глас младог човјека... „Рекоше ми да овдје ствара најбољи умјетник. Хоћу да ми насликате бика! Мога. Нема

га више. Отац га је продао кад сам се разболио. Због лијечења. Излијечио сам се. Али, опет нисам. Сад ме мучи друга болест. Патим за биком. Недостаје ми. Стално га сањам. Тражим га свугдје. Обилазим борилишта, али ништа. Нема га! Не знам коме га је отац продао јер је умро убрзо после тога. Тужна прича текла је као ријека и водила у дјетињство, одрастање с биком који је побјеђивао у борбама бикова и њему најдражој бодљевини на Грмечу.

„ Морам имати бар слику. Знате, он је био... “

Сликар приђе штафелају на коме се сушила ноћашња слика. Окрену је... Младић се скамени. „ То је он... то је мој бик! Како сте знали да тако изгледа? Као да је жив! “ „ ив је, ноћас сам га видео “, рече сликар. Са платна је гледао разјарени бик пун дивље енергије. Пресијавала му се црна длака. Копао је ногом земљу, букао. Мирисала му је бодљевина, туђе очи уплашене с подвијеним репом, дрхтај што бокове спушта, кратке ноге-бјежанија брза. Мирише му говедарско честитање, трептај јела, оморика, мирише му кравља ловорика. Ужарено сунце, сељани његови што га бодре

црвени у лицу; мирише му пољска трава под ногама снажним док се земља мрви, шаролико грмечко посијело и Међеђе брдо цијело. Рогови су се бјеласали, а из ноздрва избијала врућа пара. Сав је био у борбеном заносу. А очи! Баш такве су биле. С које год стране га гледаш дјелује да гледају право у тебе. „ Мој Гароња ! Моје благо ! “

Као да није био у атељеу, већ на Међеђем брду на Грмечу, на ком је бик увијек

побјеђивао на чувеној бодљевини која се одржава традиционално сваке године у августу у срцу планине са природно уређеним простором. У њему је закуцало дјечје срце. Као да је пронашао дио себе који је давно изгубио. Отворио је своју радост. Глас му је био моћан, лично је на чашу пуне воде. „ Како сте знали за његове очи? “

„ Посебну пажњу обраћам на очи. Умјетници су неухватљиви и слободни. Осјете и виде што други не могу. Није он случајно мене пробудио ноћас. Знао је да патиш за њим, да ћеш доћи код мене. Имате снажну везу. Хтио је да ти помогне. Ко срцем путује сви су му путеви отворени! “

Умјетност је склопила руке око његове приче. У десном углу слике, црном бојомистицао се потпис сликара... Пенков, 2023.

Аутор: Драгица Драга Грбић

МИСЛИ И ЖИВОТНА ПРЕВЕНТИВА

На овом свету нема ни среће ни несреће, постоје само поређења између једног и другог стања. Само онај који је доживео највећу несрећу у стању је осетити највећу срећу.

Схватићете једном, да не постоји судбина, ни људи због којих смо срећни или несрећни... Мислим да се срећа састоји од низа лепих тренутака, да уживамо у њима када долазе. Све је у животу како рекох резултат наших одлука...а други,...други ће се увек понашати према теби онако како им

дозволиш... Зато воли оне који воле тебе, и поштуј оне који те поштују, буди пријатељ правим пријатељима... Осталима, само пожели срећан пут... Немој да трошите време на оне, који га немају за тебе, немој да будеш сигурна лука за оне који ти дођу само онда кад немају где друго да оду... Конкретније, док дан има 24 сата. Није љубав само страст, љубав је разумевање, поштовање, сигурност и успешан живот. Да, живот је и брак, у коме имаш сигурност, а године брзо пролазе, свака неодлучност и ишекивање је неизвесност. Наравно, живот је један, пусти друге да одреде које место имаш у њиховом, и бирај кога желиш у свом... Верујте, неће се десити нешто лепо само преко ноћи, али ако се брзо одустане, неће се десити никада. Дакле, душице потребна је одлучност, а она и јесте у сваком погледу мајка успешности.

У време када се живи брзо, и када материјално добија примат над духовним, догоди се да на некој препреци, изазову, станемо без могућности да сагледмо ширу слику ситуације у којој смо, и онда останемо заглављени, некад данима, некада месецима, у најгорем могућем случају и годинама. На нагомилани стрес и страх долази само још више стресова и страхова, долази депресија, паника, анксиозност, болумија итд... Свест каже једно, а подсвест друго. Шта је то што је добро за нас? Шта је то што нас кочи? Можда нека ограничавајућа уверења? Како се ослободити свега што нам не служи за наше највеће добро? Свака наша негативна емоција има локализацију у телу, и ето болести, а када постанемо свесни одакле нам, онда обично буде касно. Онда се поправља што се поправити да. Отуда холистички приступ здрављу има за циљ да санира узрок неке негативне ситуације.

Где има проблема има и решења. Природно је да у животу наилазимо на “узбрдице” и “низбрдице”, на разноразне изазове и препреке. Ствари постају другачије када променимо угао гледања на њих. Своју будућност већином кројимо сами, а управо како је формирамо тако нам и буде све до краја живота. Све што у животу радимо, радимо да би се осећали, срећно! Када су нам мисли, речи И дела у складу, онда смо у балансу, и у стању среће, радости и мира, а то је човеково природно стање. Од мене ћете чути да је за све потребно време, континуиран рад и вера! Вера у себе! Суштина свега је у – једноставности! На једној едукацији код Др.и Life Coacha, Весне Даниловац, чула сам једну дивну реченицу, коју је њој рекао великан нашег глумишта, Бата Живојиновић, причајући уопштено о професијама: “ Не правите од тога што радите сензацију! Људи не воле сензације!” И када ме питају који је мој животни мото, обично кажем: Живите живот у тишини и једноставности, довољно тихо да чујете себе и друге, а опет , довољно гласно да ваш глас допре до онога коме је потребан, и ко уме да слуша. И живите у разумевању, толеранцији и љубави.

Jelisaveta Prodanov i Saša Gajić

ЈЕСТЕ ЛИ ЗНАЛИ ДА ЈЕ СМЕХ ЗДРАВЉЕ?

Савремени научњаци све више долазе до чињеница уготовљајући здраво деловање смеха.

Свакако, са смехом се наш ум бистри.

Дакле, смех је природни дар сваке особе, који можемо као каву или нешто слично зажити како би се ведрије осећали. Уз све то, смех нам учвршћује телесни имунски систем кроз излучивање тако званог имуноглобулина А. Тако увећава број белих крвних зрнаца која су потребна за борбу против упала. Смех узрокује и настајање лимфоцитов Т. И., који препречују настајање ракастих оболења и повећава количину ендорфинов у крви.

Ендорфини су тако рећи за тело значајна дрога., која ублажује болове одбацујући умор и тако помажу до угодног осећаја у опште. У појединим америчким болницама запослили су више клонов и шалција, чији је задатак да болеснике припреме за смех. Анализе показују, да се уз те

активности временски боравак пацијената у болницама знатно смањило. Понекад у зубној медицини појединих земаља употребљавају душиков оксид, тако звани плин за смех, како какав анестетик (код нас на жалост то још не изводе). Тај плин узрокује, да се болесник приликом лечења више опусти и стим умири, чак и за више од 50%. Зато цењени, дбајмо штетне узрочнике размишљања.

Од наших старих нам је још остала тврдња „смех је пола здравља“. Унаточ томе, па су многим усадили помисао, да смех за одрасле и одговорне особе никако није примеран, да се на сав глас у јавности смеју. Тако, истини за вољу, насмејани људи су жаљења вредни, за њих су такви не истинити, не озбиљни и не одговорни. Тако по њиховом сватању остаје тврдња, да је у јавности довољно само мали уљудан насмешак са неколико уздигнутим устним крајевима. Таолизам узбуђује лековити унутрашњи осмех. Таоисти знају за тајност и скоро чудну лековиту јачину тако названу унутрашњег смеха. Иначе, мајстор Мантак Цхиа учи, да је смех издвајање енергије и израз љубави. Делујући као угодан звук пријатне музике. Човек који се заборавио смејати, изгубио је уз то и способност примања и давања љубави. Уједно постаје неотпоран против желучних рана (чиреве).

Старо давни теистични мајстори развили су теорију, да трајни унутрашњи осмех, када се смејемо сами себи, осигурава срећу, хармонију, здравље и дуг живот. Када се насмејемо сами себи, својем телу, осећајима и мислима, купамо се у благодарној енергији љубави, која нас постепено преузима у целини. Управо зато нам предлажу, да се љубазиво смешкамо својим значајним животним органима. Наравно, наше унутрашње „дете“ пуно је ишчекивања смеха. Свако од нас тако рећи има у себи играјуће дете, које прижељкује смех, радост и ведрину. Жалосно је да смо одрасли све више оптерећени страхом, шта ће о нашем смеху мислити други.

Крајње време је, да се ослободимо тога страха и тако дозволимо смеху да напуни наш живот. Смех повећава квалитет нашег живота и нас допуњава са изненадном виталношћу. Морамо се забављати и приликом извођења радних обавеза и задатака, те тако стрес ублаживати са смехом, што ће и те како побољшати нашу успешност и учинковитост. Славни филозоф Херман Хесе је некада нагласио: „Вечност је тренутак, управо тако дуг за какву шалу“. Литература: Струковна ревија „Делај Варно“ број 1+2/2001

Припремио Саша Гајић.

ЈЕДНА ЈЕ МАЈКА

Кад птица гнијездо прави
Жеља је њена јака
Да се из гнијезда живот јави
Једна је мајка.

Као у бистрој ријечи
Љубав чиста ко зрака
Према свој дјечи
Једна је мајка.

Као анђеле са неба
Што љубав држи изнад облака
Богу да служе како треба
Једна је мајка.

Ко у тишини Свете Горе
Чује се шапатам молитва свака
Што смирује муке и буре
Једна је мајка.

Кад у сред пустиње
Прође те нада свака
Наиђеш на извор воде живе
Једна је мајка.

Изгубљен кад си у овом свијету
Нападне на те бједа и мрака
Само ти Господ може помоћи
И наравно једино мајка.

Протојереј-ставрофор Момир Васиљевић

Нек пјесме трају

И синоћ сам жарко слушала пјесника
И све оне риме што их мени рече
У срцу се моме све стихови роје
Шта може ми бити од пјесника прече

Ништа мени драже, милије не бјеше
Док парна ми рима душу оголијева
Како пјесма може празнину да тјера
Док ми разум тихо тузи одолијева

Ти, пјесничке слике пером рисај дуго
Облаке разгрни да пјесма жубори
Помијешај све боје, не мисли на друго

Само слушај поету како звучно збори
Помијешај све боје, колоритом дуге
А пјесме нек' трају, па како нам буде.

Аутор песме Билјана Кајганић Добриловић

Успорени свијете

Да ли те је ноћу страх од самог себе
Да јаву у снове претвориш на трен
Осјетиш ли како страх из снова гребе
И кад се пробудиш, јеси опет снен?

Јесу ли ти јутра саздана од боли
Када срећа тобом почиње да влада
Помисиш ли тада кол'ко зноја проли
Та њежна пахуља, и гдје бива сада?

Сањаш ли ноћима одјеке корака

И колико стрепиш, можеш ли ми рећи
Да ли ће та њежна косица из мрака

Преко твојих чемера икад моћи прећи
А године иду, ником се не свете
Само брзо пролазе, успорени свијете

Аутор песме **Билјана Кајганић Добриловић**

Prv susret

Uz predhodne razgovore,
noćni snovi što nam dvore.
Viber mreža, prava stvar,
postaćemo pravi par.

Stanica je da se čeka,
nema više tu prepreka.
Avtobus je već došao,
nema gužve, e baš bravo.

Odlučih se ja uz želje,
da doživim i veselje.
Duga vožnja avtobusom,
stigla meni, dragom svom.

Više misli do nje žure
i zvrnem je tako često,
pa odlučih da dolazim
u njezino rodno mesto.

Znam da želi ona mene,
da joj drugi ne privlače.
Sve uz ljubav prave žene,
baš je nežna, kao mače.

Dogovorih da me čeka,
gde žubori Sava reka.
Željan susret kraj stanice,
nasmejano naše lice.

Osećajnost zagrljaja,
uz poljupce pune sjaja.
Magnetno se ruke pletu,
kao pčele divnom cvetu.

Predivan je susret bio,
pa je ljubav pravu svio.
Spavaća nas soba krila,
radost, ljubav, srcu mila.

Autor pesme **Drago Borštnar**

Najsrećniji

Kad' pogledom oko sebe,
pa veselih ljudi ima.
Presrećan sam ja uz tebe,
diveći se i drugima.

Veselje je lepše, kad' duže ono traje,
pa i tada kada noćne zvezde sjaje.
Svirali mi il' pevali, slike prave događaje,
veselje se i planira, osećajnost srce daje.

Moravac il' užičko, kad' se igra da potraje,
bilo danju ili noću, kada zvezde iznad sjaje.
Veselje je za sve one, što se žele veseliti,
čuvajući tradicije uz njih pošten treba biti.

Dok muzika glasno svira,
sa pesmama iz tog kraja.
Svako od njih što se bira,
i mesec je boljeg sjaja.

Sa brežuljka voda pada,
pa dodatne zvuke stvara.
Ispod njega, vodenica željna rada,
Što privlači dosta stara.

Prelepa je okolina,
gde priroda svuda blista.
Poznata je udolina,
jer je uvek zdravo čista.

Pokolenja što dolaze,
za junake oni znaju.
Tradicije ne prolaze,
Sledimo jim mi u kraju.

Autor pesme Drago Borštnar

Отацбина

Отацбина је кад се сетиш сваког дана
Јунака дичних са Цера и Кајмакчалан
Отацбина је реска са планина јека
Благостање и срећа за сваког човека
Отацбина су врела лета и хладне зиме
У цркви кад кум кумчету дарује име
Зелене столетне шуме, даљине плаве
И радост кад дођу крсне славе
Отацбина се дубоко у срцу носи
Она душману слогом пркоси
И сви они безбројни крајпуташи
Где осташе незнани јунаци наши
Отацбина је кад се ново сунце рађа
Љубав за ближњег, реч најслађа
Она се православном вером храни
Она се кад треба и крвљу брани
Отацбина кад кажеш, очи ти сјаје
Отацбина се никад не продаје
Она је највеће благо и нема цену
И живот се даје, за слободу њену

Аутор песме Драгољуб Станковић

Мириш завичаја

Ноћас сам сањао завичај мио
Воћњак, цркву, погачу белу
Канула суза, што бих крио
За кућом, најлепшом у селу
А мене тамо одавно нема
Да загрлим лозу винородну
Шарова што на прагу дрема
И хранилицу, њиву плодну
Као да ме вуче сила нека
Одбеглог сина завичај зове
Дозива ме она бистра река
Што сам јој кротио вирове
Завичају мом морам да кренем
И ако тамо немам никог свог

Нећу у туђини сам да свенем
Нек` ми да снаге добри Бог
Зову њиве синове
Градови нам беспослених пуни, ново
време полако нас меље
Завичајна кућа нам се круни, у селима
замрло весеље
Опустели воћњаци и њиве, затрла се она
бела стада
Више нама ко да бере шљиве, младе вуку
светла велеграда
Претци земљи своју крв дадоше, бела
жита нема ко да сеје
Лепа села пуста остадоше, град не може
тугу да угреје
Кад се мало са асфалта скрене, мора човек
себе да запита
Када види чар земље рођене, ма где ли
нам то памет одскита?
Земљи треба вољна, вредна рука, па да
опет виногради роде
Да нам родна кућа не закука, ништа слађе
од бунарске воде!
Да се ради, да се мало труди, да се њиви
са радошћу хрли
Да се јутром са птицама буди, да се црква
и икона грли.
Када плодну српску земљу сејеш, знају
њиве вреднога да часте
Научићеш с` децом да се смејеш, па ће
нада, с` Богом да порасте!
Вас, што муче бедне мале плате, чујте
вапај ваше земље родне
На посао што вечно чекате, има хлеба и од
њиве плодне!
Вратите се, вашем родном крају и будите
граду драги гост
На огњишту, биће к`о у рају, тврдој глави
нек` остане-пост!

Аутор песме Драгољуб Станковић

ČUVAJMO NAŠE KORENE

Ne sadite mi korov na cvetne livade,
Ostavite mi ovo busenje, moje sinore
da štite moja rodna polja.
Zaštite mi jablani, zavetrinom sinore,
Hrastovi moji, zaštite naše sinove.

Полудели снови

Све док свићу дани нови,
Полудели моји снови.
Биће грешни и пожудни,
Блудни, нежни и бестидни.

Сањам шапат брадавица,
По уснама ме голица.
Медовину од дрхтаја
Упијам ти са усница.

Док на телу твој изгарам,
Додире и миловања
На постељи тихој мекој
У сребрну нит претварам.

Страст ми разум одузима,
Па те љубим свуд по телу.
Од мириса слатких груди
Сваки дамар се пробуди.

Неукротив вранац бије
Копитама у грудима,
Утапам се у твој телу
Гасим светла у очима.

Док цвркутом шеје дишеш,
Ватром небеском изгараш,

Čuvajte mi naše pretke, čuvajte naše heroje,
Čuvajte našu istoriju, naše postojanje,
našu milu decu, kroz hrabre, uboge
ruke, ispucale od vetra i rada, to je
Snaga naših predaka, naših roditelja.

Naša deco, nadograđujte,
Postojanje skrivene istorije otkrijte!?
A seljak koji je vekovna ognjišta čuvao,
a dušmani zatirali, ali nisu uspeli,
Očuvao je svoju dušu i svoje svetinje.

Ne dozvolite da vam izmrve
Hleb sa rodnih njiva, nepožet,
Da otkriju voće sa nevinih stabala,
da van uzmu dušu nebrigom.

Dođite da sačuvate svoje ime i poreklo,
svoju dedovinu, rodna i zdrava polja,
Sačuvajte dobre priče, ne dajte da vam otmu
istinu stvaranja naših pokolenja, našu istoriju!

Autor pesme Desa Dautović

Под прстима мојим врелим
У богињу се претвараш.

Кад пупољак орошени
Дарива ми, сан се сруши.
Сањаћу те до заласка,
Музо мојој лирској души!

Autor pesme Љубомир Ст. Манасијевић

ПЕТРУШКА ВИДАРИЦА

Петросна је стазица до стравопиргија
црепово бљудо било је стављено пред њега,
златом опточене свакојакe шаре драгих камика
украшених филигранских ивица
гарнирано тврдо куваним јајима гролице и
сериварана, вргањи и млада јагњетина
истрчаваше из њих.

Погледом какав припада лукавошћу обласног
Господара кратким зимским даном који је
примицао кратко он рече:

- нешто си припремила, срно моја?

Протресе лист сремуща као лабава струна
стрелу пресијавајући се од белог маслиновог
уља између левог и десног брка.

Како је укусно!

Превазишла си саму себе и посегну за
другим...(ах, то је било моје последње
замајавање за огњиштем, уосталом
ја сам кћерка обласног господара војводе
Црепа Вукославића и имам паметнија посла!)
Блешти сав простор од пуцајућих струна
простор се смрква жудан за чистином напољу,
слистио је читаву салату и остатак меса са
слачицом умака који би да угризу, по ушима
што ослушкују – али
тамо унутра нико их не чује.

Серби су се одувек варили у сопственим
ћуповима завера и сплетки. Гадно се нешто
закувало, сама од себе зачерни се
унаоколо обедница јер гасну реч силом
прикљештена Фанфаре проговорише.
За олују, за затишје, за победу за пораз! ...
Разне кости дивљачи разбацане по мозаичном
поду, оволико преједање?!
Кад и сухоједније је ситост.

И черено вино избија из ледене земље док
отроци намирују брва, буљине плаше крезаву
децу. Живео Петрус!
Живео Господ!
Глас сличан музици коју нико не може да чује,
а да га не осети дубоко ва прсима, шупљина
коју ствара велика сила!
Страх те силе, била сам ја.

Стисла сам чврсто непроменљив укус маснице,
под зубима.

Скривеним својим стопалом под багреницом
од белог хермелина, стигла сам дан који је
дошао да сваки камик
камика свије ва вез времена које не могу да
вратим; за буђење је прерано, али исувише
касно још једном да усним, само дах свој
ослушкујем, мада је пој перина заглушујућ
утренијем.

Али то је било последње моје замлаћивање у
спраљању јела једна кћерка војводе Црепа
Вукославића, треба да се бави озбиљнијим
стварима!

Тај Петрос пренасељени, успомена с Палена са
Халкидикиа, Петрос утемељен град Акропољ –
ослушкујем настамбу Богова...

Та која је рођена из Зевсове главе, бабове главе
поред других чудеса попут невремена пренесе
и то.

Прњавор; размена божанства, врачевани
тајанствени, ситне занатлије, и путујући
трговци торбари, скупоцени предмети стигли
до нас далеко доведе и зачини, свакојаки милет
и отроцкиња лица румена од вина петрушког.
Станиште донешено унапред уписано на
канори.

Петрусна стазица сумрачна трачца уског
видинског друма, успавали су шумарак с
улијама. Пошаст пчелица зауставио врач.

Мој деда жупан Влкослав, дарива горје под

планином Бабом са молитвеницом Матером Петрушком и поседима - Хиландару и последњи чокот са парадокс Венедикта и Анисију, и мрак бречи о зид светлости град је већ гмизао низбрдицом.

(Симеон слао је из Хиландара иноке ва манастир да опслужују његову заужбину.. Као својеврсну помоћ мој деда дарива молитвеницу ктиторску ... дарива последњи чокот из виногорја) раскриљују се двери; Крст пука нада, али шта би та нада хтела – вечно жиће некакво духовно опстајање, безумно преуважавање људске врсте трунчица прашине у бескрају, чему тај грч наде кад живи смо као трава.

Свакодневне, свакоднедне молитве: „Господе дај да мирно примим све што доносе данашњи дан, и да се потпуно предамо твојој вољи“. Пантелеон – лав у свему. Духовни бабо Ермолаја, творац видљив с гномом увек обасјаним светлошћу врачеве чари.

Тамо где се Растко Немањић нибашио. Ја тамо заправо, чезнем за перином што једнако лети. Ластан чини радост. Петрос је моја старост, чудно је како сам то место видела много јасније кад сам га напустила. Познавала сам сваки тајни ходник тамнице утврђења, ношчима тамо скупљала звезда сај с лековитих травки. Мучилиште златнопечатном булом утамничено.

Сав саздан од петроса Петрос, сунчеви зраци изничу из њега стварају блиставе дугине ауреоле на његовим глатким здањима, а ва скакојаком откуцају тајна шара посебне светлости, красно је входити ... то је час док с колокољне најдубљу мисао петроса док дише и мирише на жив креч обелодањује

Креч с иконама које ходају ктироском молитвеницом с именом оних нибашених. Вукославићи ва новом светлу да оживе и одлете. Пиргови ненарушено до висине од из даљине личе на неки прст уперен према небу. Којих ли је све то шара у сумрак? Пригрлила сам Иоана лештијанско – стјеничкога Панатерик. Данас сам се први пут заљубила. Ноћу некога волим ког никад по дану нећу наћи. С пожаром у очима олујом у коси, ризе тамне посуте кљатвом чемерном

Студенци узапћени ва свом непокретном плесу у том бујању низ брежуљак Чаробњаку су налик. Не смешим се вазда у срцу које нико други не види. Ја сам камик одрон са петроса високог с букетом дивљег цвећа на кивоту дојахали коњских топота, она ледена пустиња што гаца Мртвајом тражећи чамац.

Видим своју сен, окренута ка води, што никад своје валове не смирује где само видех, многе ношчи покривена сеном од морских огњева Док је потонуло весло дисало негде на дну у муљу. Све даље... босонога, одлазим тамо где колокољ ме пре сопеца буди. То је онај кога волим у бденијима мојим, жвачући молитве под језиком, коленопоклоњенија Витез. Однео га у торби од козје длаке видар у ношћи најгушћој У епитанију пред новим здањем, настањене кошаве: „Отвори нам двери милосрђа благослвена умиљенијо да не пропаднемо ми који се у тебе надамо“! ... Тутње улице петросне што небо витлају

Виде ли ти Помазанику с високог неба, Венедикта и Анисију за животом жудним? Да. Чух колокље на Атосу како звонко до Бабе јече!

Аутор Славица Благојевић

Ти си моја књига

Ти си моја књига ,
што ми поклони Бог,
да дођеш до срца мог.

Ти си моја књига,

и кад је читам,
као у свакој књизи
осетим радост и сузу,
осетим срећу и тугу.

Ти си моја књига,
са белим и шареним странама,
са свим врлинама и манама,
са осмехом који ми на лице донесе,
са тугом кад ми срце суза затресе.

Ти си моја књига
мој свет, којим путујем,
моја шетња и путања права,
ти си као у књизи
и сан и јава.

Ти си моја књига,
што је узмем и узме ме,
што ми поклања лепе тренутке
па пишем успомене,
што зна да ме покрене,
и да као круг за 360 степени окрене.

Ти си моја књига
што је дошла до срца мог
поклонио ми је Бог.

Аутор песме Боја Мицић

Откуцај Љубави

Писали су многи разне песме и стихове разне
срочили О љубави својој су писали
и о жељи и нади с којом су се суочили.

И ја пишем стихове посвећујем их теби,
из срца се чује тај откуцај јак што даје љубавни
знак. И волим да ти пишем,
али још више да ти у очи кажем, како те сањам,
желим и волим нећу да те лажем,
ни варам речима или погледом јер у очима
се види све.

Знам, кад ме погледаш и ти видећеш оно
најлепше. И не бих да убијем љубав
ни рањену душу да убијем, зато је боље да
водимо љубав а не рат речима,
дај ми руке, покажи ми љубав делима.
Нека искра љубави заискри
нека све у мени са жаром крене,
сада баш сада, буди ту крај мене.
И диши, воли, грли, љуби душу оголи,

јер само душа која воли зна да се оголи,
моја је таква, то знаш и ти зато буди ту
крај мене и овај пут, загрли ме и пољуби
ме на моје срце уво стави нека чује
љубавни откуцај, онај прави, љубави
моја само тај прави, откуцај љубави.

Аутор песме Боја Мицић

ПЛАТОНСКА ЉУБАВ

Кад ти Ерос крај одсвира,
Пажљиво се партнер бира.
Бестелесно што те воли
Да љубавну глад утоли.

По тој Филозофској школи
Кад се дрнда само лира,
Заситиш се за интимом
Ко салатом од кромпира.

Осећања наша снажна
Вољеном бићу стално
Искажемо стиховима
И дискретним додирима.

Афродита од нас тражи
Да рушимо све границе,
Да мушкарац љуби жену
На постељи и на сену.

Платонска је љубав моћна
Баш као салата воћна,
Само док смо на дијети,
А бела нам куга прети.

Манимо се тог Платона,
Ослушнимо, звоне звона!
Љубимо се, снажно, мило,
Док нам није одзвонило!

Аутор песме Љубомир Ст. Манасијевић

ЈУЛСКА НОЋ НА МОРАВИ

Тиха и топла јулска ноћ мирише
На ливадско цвеће и на медну росу.
Са звезданог неба љубавни зов чујем,
А срце трепери ко да те милујем.

Док Морава пева песму врбацама,
А месец осмехом осветљава пут,
Свици се кроз ноћ траже фењерима,
Палим цигарету по ко зна који пут.

Слушам вапај сове што мужјака зове,
И љубавни зов зрикавца у ноћи,
И надам се теби, небески анђеле,
Да ћеш опет тихо ти у сан ми доћи.

Да осетим твоја нежна миловања,
Да удахнем зрачак светог даривања,
И дочекам с тобом срећан нови дан
Ако те ноћ ова донесе у сан.

Аутор песме Љубомир Ст. Манасијевић

ДУША ДА ПЕВА

Волим те Драга!
Откуцаји срца говоре:
Живиш ми у мислима,
И крадеш моје снове...

ЗАКЛЕТВА

Заклињем те
Ко Синђелић Србина
Ко мајка дијете
Заклињем те
Ко хајдук хајдука
Ко птица младунца
Ко очево криво слов
Не дај писмо Ни за ово
Ни за оно
Заклињем те
Највећим висом у селу
Завичајном водом
Маховином и шумом
Чувај слово
Под увом
Под језиком
Под грлом
Заклињем те
Ћирилицу чувај
И ако наиђу смрти
Све зло и црно
И свануће
Изнићи ће сама
Као зрело зрно

Аутор Драгица Драга Грбић

Срце говори да те волим
Душа моја је део твоје
Усне желе да те љубим,
А руке нежно да се споје.

Усне твоје да цветају
К'о најлепше руже,
Кад моје усне љубе
Сласт да нам' пруже...

У даху шапата
О срећи да се снева,
Стазама лепог живота
Душа љубави пуна, да пева...

Аутор песме Милован
Мићо Петровић

ОТАЦБИНО МОЈА

Отацбино моја
На ветрометини
Брдовитог Балкана
Крвљу натапана

Сузама умивана,
Животима синова
Миленијумима овенчана...
Брани се умом,
Белим голубом на руци,
Благородна да си,
Не дозволи да те;
Растргну вуци...
Мајке сузе да не лију
Да умукну боли и јауци,
У миру и радости,
Рађали се,
Синови и унуци!

**Аутор песме Милован
Мићо Петровић**

ПОГЛЕДАЈ МЕ АНЂЕЛЕ

Погледај ме анђеле
Испуни моје снове
Срцем љубави топле
Озари лице, моја лепотице...

Усрећи ми живот
Зеницом боје неба
Сластима на уснама
Љубав мени треба...

Верна душо моја
Између земље и сунца
Срце љубави је пуно
Бесконечно за нас да куца...

Дадох ти анђеле љубав
Крв моју, живот свој...
Осмех, срце, душу,
За слатки пољубац твој...

**Аутор песме Милован
Мићо Петровић**

Pravoslavka

Ja sam mala pravoslavka.
Ponos rodu, vera jaka.

Poštenju se učim svome, i još malo leta brojim.
Ispred svojih pradedova, ja ponosno uvek stojim.

Učili me roditelji, tradiciji vere naše,
da dostojno mi čuvamo, što nam preci srpski daše.

Mi i druge razumemo, svuda dobrih ljudi ima.
Sve nas jedno sunce greje, potrebno je znati svima.

Svako svoje neka voli, da mu mirno srce bije.
Jer naciju pred drugima, nepošteni samo krije.

Ti dostojan uvek budi, jezikom se svojim služi.
Pa i svoje pismo čuvaj, a i drugim pomoć pruži.

Neka žive dobri ljudi i vernici celog Sveta.
Da im sreća, zdravlje cveta, svakog dana svakog leta.

USKS – autor pesme Saša Gajić

САН

Сањала сам чудан сан.
Два ока, крупна, плава,
поглед мио и уморан,
осмех благ, седа глава.

Испред мене стоји мирно

и гледа ми тужно лице.
Узе моју хладну руку,
стеже чврсто, немилице.

Суза болна кваси образ,
поглед његов немир смири.
Одједном се види небо,
ведрина се свуд рашири.

Осмехом ми душу дирну,
а речима спокој даде,
прихвати ми нарав мирну,
поче причу, па застаде.

У очи ме он погледа,
раменима само слеже,
питање ја прво зачух
„Шта то твоје груди стеже?“

А онда се прича роди,
речи теку ко низ реку.

Душу моју ослободи,
као памук, нежну, меку.

„Драго дете стани мало,
твој пут није нимало лак.
Луташ често, бринеш, плачеш,
не видиш ти Божији знак.

А на сваком путу стоји
и бележи твоје боли.
Он ти сваки корак броји
и за тебе Бога моли.

Свакоме је срце дато,
али не и душа чиста.
Твоја сија као злато
и небеска звезда блиста.

Одмори дете драго,
правду не можеш да делиш.
Певај, плеши, сањај,
ради све што желиш.

А за друге ти не брини,
сваког своја судба чека.
И за оног издајника,
Бог је дете нашао лека.

Очи су ти два драгуља,
а срце ти бисер бели.
Живи срећно, задовољно,

Свуда има људско зло,
свет је овај торба празна.
Ал' запамти још и то,
сваког стигне Божија казна.“

Пробудих се, никог нема,
само ваздух чист и ледан.
Размислих и схватих,
добих савет злата вредан.

Аутор песме Љиљана Марковић

BIOGRAFIЈА

Ljuban Zimonja iz Ljubljane rođen 10.05.1963 godine. Već od osnovne škole povremeno sam napisao poneku pesmu različite tematike. Nakon toga u srednjoj sam nastavio. Pesme su objavljivane u medijima Srpska Dijaspора i Otadžbina. Član Udruženja srpskih književnika u Sloveniji od godine 2021. Dobitnik različitih priznanja, medalja, znački i diploma. Volim druženja i nastupa po vremeno u R. Srbiji, R. Srpskoj i Hrvatskoj.

Iznenadno poznanstvo

Sećanje mi čine sliku,
Banjalučkog tog Kaštela.
Sretoh ljubav baš veliku,
prekrasna je bila cela.

Nedaleko na pijaci,
svratih kupit sveže voće.
Pratiše me Božji znaci,
a kod voća sva čistoća.

Mislim, vidi lepe građe,
medne usne, ništa slađe.
Uz tu sreću što me snađe,
ne poželeh ništa mlađe.

Baš voće je prodavala,
početkom mi osmeh dala.
Trgovat je dobro znala,
izvolite – reče mala.

Razgovor smo tad počeli,
dok joj osmeh krasi lice.
Upoznah je, što poželi,
sa tim jutrom radosnice.

Kupih voća tad tri kese,
neka srca vesele se.
Mobilni mi broj svoj reče,
uz dogovor za uveče.

Posle idu sporo sati,
zaljubih se brzo shvati.

Dok me njena slika prati,
hoćel ljubav da uzvrati..

Prvi susret kraj Vrbasa,
po stazici vidim stiže.
Tu ispadoh pravi Dasa,
nasmejana dođe bliže.

Njene plave oči, gledale su mene,
i posebna beše, kraj reke Vrbasa.
Osećanja rastu, do te divne žene,
beše toplo vreme, voda se talasa.

Zagrljaji naši, tad su brzo pali,
i ruke se nežno počеше da pletu.
Pored klupe prvo, oboje smo stali,
gde i ruža beše u mirisnom cvetu.

Magnetno se usne spoje,
dok nam kosa lice krije.
Beše duga crne boje,
za venčanje srce bije.

Naša ljubav nema cene.
Os ta večno pored mene.

Autor nagradene pesme Ljuban Zimonja

Свечар

Изађи из мене! Ноћас...
Ноћас, кад се небо сруши на розете,
кад умукну звона и поспу алеје,
кад глуво доба призове цара,
што над телом Коловрата проговара:
Да ја имам таквог слугу,
држао бих га поред срца својега.
Милост је милошћу дарована,
благод је благошћу дирнута
и комад леда се криви
пред телом уснулог јунака.
А моје срце је разорени храм,
који и моју душу сравни;
У њему милост не налазимо,
у њему ме благод не дотиче,
у њему су ледом окована
хиљаде кукавичјих гнезда.
Изађи из мене!

Сад, кад мисао ми се ломи,
као копље прекинуто с прса
да рањенику олакша муке,
кад ширим животу руке,
у коме сан је безлетан.

У коме море није гробница, већ
Плави дом и ја нисам избеглица
из давних жеља, нити сам тамничар
прошлости, и нисам себи судија и
целат, распарач и преља,
нити савесно једем смрт.

Да ми је да се одрекнем трена
под каквом звездом да ишчупам

тај зубац из механизма, и исушим
глиб, у којем тонем до појаса.
Изађи из мене, заувек!
И вечност је мало,
Познања смола.

Да сперем сав отров убода шкорпије
што ми кроз жиле предуго кола.
Одричем се сто три пута бесова и
демона, што ми их од рођења душа
крије, као белег и клетву!
Именујем их смртнима!
Именујем их опроштенима!
Именујем их преобраћенима!
Док гледам према Сиону, овај малени
брег му је припрата, у коме је моје срце
олтар од злата, и позива те – да приђеш и
клекнеш, док му се још прашта.
Изађи из мене, ослободи ме,
нек ти је душа проста!
Нек за тобом оду пајаци и фанфаре
и нек ми порота у живот упре прст,
па макар у том часу гротескно прогласили
смрт – за најрадоснијег госта!

Аутор песме Невена Милосављевић

ŽENI

Tebi- što mi ne izlaziš iz snova,
Tebi- što mi dodirom žudnju stvaráš
Želim da, zvezdanim nebom univerzuma,
Svu tugu moju u sreću pratvaraš.

Za tebe bih više od života dao
I svu priču sudbine koju živim.
Tvom osmehu čarobnom – k'o u vile
bajneja samo mogu, mogu da se divim.

Ti si vetar što me nosi.
Hrabrost da kreneš u život novi.
O, kako bih voleo da si moja,
Da moji i tvoji budu snovi.

I čekaću te, čekaću bez nade
U danu jednom kada sreća zapeva,
Dok u noćima ovim na jastuku samoće
Duša moja ljubav tvoju sneva.

Autor peme Zdravko Sretenović

JESI LI SREĆNA

Jesi li srećna što ti više ne dolazim,
što me kraj tebe nema, što se krijem dok
prolazimja, za tebe, promašena tema.
Jesi li srećna što ti oči moje nemir ne
donose, što o ljubavi ti više ne zborim,
što godine me moje sve dalje odnose,
što snage više nemam da se borim.

Jesi li srećna što više ne moraš da me
gledaš, niti da slušaš ljubavne moje pesme.
Rekla si, već jednom, da ništa ne daš
među nama ljubav da se desi ne sme.
Jesi li srećna
što ja srećan nisam i što mrem,
što ne znam da li sam tužan ili ljut.
Ah, što bih voleo još jednom da smem
da zagrlim te po poslednji put.

Autor peme Zdravko Sretenović

НОЋНИ РАЗГОВОРИ

-Мама, где ти је осмех,
где се је сакрила дуга?
-Није то ништа, срећо,
понекад наиђе туга.

-Мама, зашто ти очи
не светле ко сјајне звезде?
-Чак се и звезде уморе
док ноћима небом језде.

-Мама, зашто понекад кажеш
да клупко ти у грлу стоји?
-То клупко мами служи
да велике планове кроји.

-Мама, шта је то љубав
и како знаш да постоји?
-Кад ударе све невоље света
а срце се ничег не боји.

-Шта ти је највећа жеља
твоја мисија и терет?
-Да вам раширим крила,
да ваш дом буде читав свет.

Аутор песме Виолета Цветковић

ОТАЦБИНА

Земља у којој сам рођен више не постоји
на пола њене територије сам непожељан
дочекан са мржњом у очима
увредама из сумпорног пакла

од оних који су ми до јуче били
најближи сродници.

Моју су државу растурили
а да ме нису питали
дали ми пушку као главну награду
у игри у којој се губи све
без обзира на којој страни барикаде стојимо.
Није остало ћутање остала је мржња
и лажна срећа у нашим малим световима
док сваког дана гутамо
горке пилуле прошлих и будућих пораза.

Аутор песме Милош Марјановић

ПОТОП

Киша лије кад јој време није
Сунца има ал' се од нас крије
грешни смо, о злу нам се пева
лето дошло па нам се подсмева.
Грми силно, нема Илиндана
муљ опрао крв од Видовдана
свету смо земљу душману продали
Обилића заувек издали.

Град убила српска суза свака
испразни се Шаранова рака
сиромашни од Јудиног новца
опростисмо жртве Јасеновца.
Образ бриди још због Сребренице
лицемерје дошло до врхунца
не постоји или су ситнице
дечји плач и лелек из Братунца.
Изроди су коначно стасали
мостове добра спаљујемо
а онима што су нам бомбе бацали
клањамо се и захваљујемо.

Аутор песме Милош Марјановић

Себична песма

Превише себе дајем
тамо где не треба ни да ме има,
на зрнце љубави некад пристајем,
свим срцем радо помогнем свима.
И никад ништа тешко ми није
у ватру и воду скачем кад треба,
И да се плаче и да се пије
И да се скину звезде са неба.
И никад заузврат ништа не тражим,
не треба чак ни обично хвала,
на разну глупост се одважим
неко би рек'о тешка будала.
И кад све видим а намерно жмури
и даље све бих што имам дала,
јер да би овај свет опстао
потребно му је доста будала.
Ал има једна ситница мала
коју не може ништа да промени,
душа велика ко пет океана
И ово бескрајно сунце у мени!!!

Аутор песме Виолета Цветковић

Виолета Цветковић је рођена 26.02.1977.године
у Сурдулици. Завршила је Вишу школу за
васпитаче у Алексинцу.
Живи и ради у Јагодини. Инспирацију налази у
својој околини, породици и пријатељима, а
непресушни извор јој је
сећање на детињство и југ где је провела своју
младост. Члан је књижевног клуба "Душан М.
Дачић" из Багрдана.
Пева у Градском хору "Рамонда" из Јагодине и
на челу је литерарне сеције при Друштву за
културу "Каблови" у Јагодини. Више пута су јој
објављене песме у различитим зборницима.

KRAJPUTAŠ...

Stojim kraj puta u hladu bora,
vidim krajputaš zarastao stoji,
mislím se u sebi јадна ti je mati,
bez igde ikoga svoje dane broјиš.
Crna je kupina bokor napravila,
pa te zagrlila kao bližnjeg svog,
ti si ostao da kraj drumа vladaš,
možda ti je tako dosudio Bog.
Umoran sedim u debelom hladu,
uz vetar bor mi svoje grane nјиše,
nisi ti једини јадно дете моје,
nemaš svoje majke da болно uzдиše.
Svoju si krv за slobodu dao,

mladiću ratniče što stojiš na straži,
pričam sam dok mi suza krete,
plačem za nekim, k' o da mi je dete.
Crna kupina pustila lastare,
na svakom grozdu mnoge su sazrele,
uberem nekoliko i na humku stavim,
tako to treba u narodu vele.
Nemaš majke da ti grob uredi,
ni za zadušnice da zapali sveću,
nemaš ni devojkicu koja bi ti došla,
da grob donese jabuku poveću.
Poklonim se lepo ispred krajputaša,
naberem rukovet lepog poljskog cveća,
nemam ti junače sveće da zapalim,
nek te ovaj buket na mene podseća.
Otadžbina je, bogatstvo najveće,
tako me učiše u osnovnoj školi,
gde je otadžbina ima i SLOBODE,
a znam da se ona, neizmerno voli.
Suza mi oko, opet moje rosi,
za nebrigu neku koja sve to prati,
ne znaju mnogi šta je ta kap krvi,
a, trebalo bi se, ta kap da pozlati.

Autor pesme Rade Pantelić

SLOBODA...

Svako vreme ima svoje breme,
znam da svako, ima nove teme,
šuk s rogatim nikad se ne bode,
iznimno je, pitanje sloode.
Bio deda u Velikom raatu,
četres prve odvedoše tatu,
hvala bogu i njegovoj sili,
živi su se iz rata vratili.
Ja u ratu takođe sam bio,
tu strahotu očima gledao,
udarile te velike sile,
kao jastreb na slabačko pile.
Rušili su moje lepe zgrade,
nanosili bol ti Beograde,
rakete su sve vođene bile
da pokažu moć velike sile.
Srbija je bila njima meta,
od mostova do malog deteta,
meta beše i taj voz u hodu,
što s' žrtvama pao je u vodu.
Velikima Srbija je meta,
tu gde noga od Srbina šeta,
i ako je bilo i žrtava,
bila je to sve usputna šteta.
Aleksinac i gradove druge,
zavili su u crne odore,

kad se inat rađa u čoveku,
šuk s' rogatim, boriti se more.
Buđanovci to selo u Sremu,
Dočekalo ne vidljivu silu,
da se vidi avion EF četiri,

kako leži na slomljenom krilu.
I ako sam za njih tako mali,
predati se ja nikada neću,
boriću se za moju slobodu,
dok mi za kraj ne zapale sveću.

Autor pesme Rade Pantelić

ŠUMADIJO MOJA...

Ja sam dete malene Srbije,
junak bio i vazda ću biti,
za slobodu moje otadžbine,
sve dok hodam ja ću se boriti.
Nedam pedalj moje domovine,
ne dam nikom da mi je otima,
prekranje moje istorije,
znajte da me više ne zanima.
Gledam Rudnik Šumadije moje,
gordo seže do plavetnog neba,
u tebi j svaka brazna rodna,
ti nam daješ da živimo hleba.
U tebi je voćnjak pun darova,
plave šljive jabuke i kruške,
u tvojim se kućama s' odžakom,
krštavaju mnoge glave muške.
U tebi je Šumadijo moja,
čast za život ponos i vrlina,
u tebi se slavi krsna slava,
gde, se skupi velika rodbina.
Tebi krasi jelek i opanci,
deo nošnje moga zavičaja,
što nas Srbe gde god da živimo,
kolo naše, sa maticom spaja.
U tebi su Gružanke devojkice
i sve redom što Srbija daje,
gde bukljom i dobrom rakijom,
provodimo naše običaje.
Bog na nebu a kum je na zemlji,
postulat je poznat od davnina,
pa se tako, krsna slava doma
i prenosi sa oca na sina.
Krstimo se, sa svoja tri prsta,
poslavljam koliko se može,
krst stavljamo glasno govorimo,
pomozi nam ti Veliki Bože.

Autor pesme Rade Pantelić

RADE PANTELIĆ

Rođen sam 1945 godine u mestu Koceljeva, Republika SRBIJA.

Do sada objavio sam 50 književnih dela. Pišem uglavnom knjige prozne sadržine. Objavio sam i nekoliko zbirki peama: Ljubavne poezije, pesama za decu.

Napisao sam i 3 knjige bajke za decu i jednu slikovnicu.

Osnivač sam i predsednik Pesničkog društva "Rade i prijatelji", koji svoje aktvnosti obavlja u Centru za kluturu Vlada Divljan. čije druženje traje već 11 godina.

Promovisan sam u članstvo Saveza USKS, dana 27. Avgusta 2016 god.

Sagledavajući moj rad i angažovanost u Udruženju Srpskih Književnika Slovenije uručeno mi je i POČASNO ČLANSTVO ovog književnog udruženja.

Srpska Dijaspора Slovenije takođe mi je dodelila Povelju za POČASNO ČLANSTVO.

Nosilac sam mnogih priznanja za svoje radove: Povelja, Diploma, Medalja i Zahvalnica.

Učestvovao sam sa svojim radovima u preko 200 Zbornika u štampanom i elektronskom izdanju.

U zavičajnom listu-nedeljnik Koceljevačke Novosti, moje pesme njih preko 200 su objavljivane u ovom nedeljniku. Tu je redovno jedna cela strana moja, pod nasovom „Poezija Rada Pantelića“.

Član sam DKV (Društva Književnika Vojvodine).

Počasni sam član UKS-a (Udruženja Književnika Srbije).

Aktivan sam u Književnoim klubu MIKA ANTIĆ i GAVRILO PRINCIP u Bgd.

РАДОВАН ШОЈИЋ

Родом сам из Херцеговине, општина Калиновик, са јуначких брда, где је вјера као камен тврда.

Свој живот посветио сам српском роду, за његову слободу, па и саме пјесме садрже тему патриотизма, где је заступљено јуначко чојство и поштење.

Снимио сам преко 50 епских пјесама, које ће надам се, остати да живе дуго после мене. Прогон, патња, јаме и страшне голготе мога народа дају ми снагу да пишем све више и више. Са вером у Бога, за српску слогу и српску слободу, написаћу надам се још доста пјесама.

Република Српска наша

Република Српска наша
Да запјевам теби данас
Републико Српска наша
неће више да те гази
нит'; Усташа, нити паша.
У крви си ти створена
од српскијех сивих птића
за стварање твоје паде
много српских Обилића.

Грдно су се преварили
црне аге и бегови
Републику Српску нашу
за навијек Србин створи.
На гробници свакој пише
робовања више нема
Републико Српска наша
чуваће те поколења.
Твоји храбри витезови
у тамници хашкој труну
а српска ће поколења
у њих вечно да се куну.
Јер су народ свој бранили
витезови храбри наши
од имена башег часног
и данас се крвник плаши.
Много љета чувасмо те
исто као своје очи
док поново к'о из пакла
непријатељ на те скочи.

Син Алије проклетога
у књизи му 'вако пише
сем џамије богомоље,
Босна неће имат' више.
Све зелено мора бити
од Сар'ева до Ирана
друге вјере неће бити
сем Бошњака – Муслимана.

Алија се преварио
није знао ни шта збори
јер је Босна српска земља
историја то говори.
Неће моћи потурице
да државу турску праве
са исламским фанатиком
на сред земље Светог Саве.

Боље poste да препосте
са Алахом да опросте
нек се крсте к'о и преци
тада ће им помоћ' свеци.
Са тавана нека скину
српске гусле и иконе
и нек славе Христа Бога
крсну славу ђеда свога.
Потурица опет прича
треба Српску укинути
крсну славу и Дан Српске
за навијек забранити.

Србија и Русија

Понавља се историја
православни чуј ме сине,
крену душман на Русију
преко њене Украјине.
И Србија и Русија
то је једна фамилија!
Вечно ћемо браћа бити
не могу нас раставити.
Да Русију мајку сруше
и Кијевску лавру свету,
к'о светиње српске што су
порушили на Космету.
И Србија и Русија
то је једна фамилија!
Вечно ћемо браћа бити
не могу нас раставити.
Неће добити; Украјину
то је руска земља стара,
к'о Косово српско што је
од Немање и Лазара.
И Србија и Русија
то је једна фамилија!
Вечно ћемо браћа бити
не могу нас раставити.
Запевајмо Срби сложено
с браћом нашом песму ову
скупа ћемо до Кијева,
до године на Косову!

И Србија и Русија
то је једна фамилија!
Вечно ћемо браћа бити
не могу нас раставити.

Аутор песме: Радован Шојић

Косово

Зашто ти сузе Косовко лију,
и црну што си обукла робу?
Своје си косе расплела секо
вријеђаш душу и драгом Богу.
Устајте кнеже, Милоше, Саво,
зове вас наше Косово равно
тешки нам ево дођоше дани
Косово српско ко ће да брани.
Своје сам брата расплела косе
мртве нам Србе с Косова носе.
Продају куће, свуд натпис стоји
одлазе Срби, најдражи моји.
Устајте кнеже, Милоше, Саво,

зове вас наше Косово равно
тешки нам ево дођоше дани
Косово српско ко ће да брани.
Ко ли нас брата изда и прода?
Нека се стиди српскога рода!
Нећемо дати Косово равно
српско ће остати, свето и славно.
Устајте кнеже, Милоше, Саво,
зове вас наше Косово равно
тешки нам ево дођоше дани
Косово српско ко ће да брани.

Аутор песме: Радован Шојић

Синовица ђенерала Драже

Синовица ђенерала Драже
Кажу да те многи момци траже
синовице ђенерала Драже.
Српкиња си, наш понос и дика,
удајеш се за српског војника.
Нека Равна одјекује гора
попити се и наздравит мора
кад се жени момче из Србије
од честите српске фамилије.
Од виле си лепша са планина
јер Српкиња ту лепоту има.
Хиљаду ће по те"; доћи свата
нек' сијају кокарде од злата.
Нека Равна одјекује гора
попити се и наздравит мора
кад се жени момче из Србије
од честите српске фамилије.
Подигните чаше равнорци
српски свати одабрани момци
попити се и наздравит'; ваља
за венчање, Србију и краља.
Нека Равна одјекује гора
попити се и наздравит мора
кад се жени момче из Србије
од честите српске фамилије.

Аутор песме: Радован Шојић

ЗЕМЉО МОЈА

Земљо моја баш си лепа
попут праве рајске виле;
у теби сам снове снила,
ноћи бдила, земљо моја мила.

Земљо моја, земљо драга,
што остави у мени трага.
Плодна, родна и слободна;
буди свима подобна.

Земљо моја, земљо мила,
лепоту своју никад ниси крила.
Пркос своју чуваш, никоме недаш
јер поносно држиш главу и у небо гледаш.

Чврсто стојиш, честита срца
у теби је живот који стално грца.
Нада си моја увек била
јер ти си наша куцавица жила.

Аутор песме: Зорица Ђаковски

ОЈ МОРАВО, МИСТИЧНО СЕНА

Ој, Мораво моја
Смарагдно зелена
И римска војска те некад обилазила
Па си још увек ту тако мистично сена.

Турска војска, коњи, птице,
Сви су ти се вековима клањали
Да им пружиш воде опојите
Ма, сви су те редом сањали.

Сада срећне рибе плове
Снивајући своје снове
Радују се и сваком пужу,
Само да их не упецају
И пре роштиља не постружу.

Аутор песме: Зорица Ђаковски

SUMNJA

Mileševski Beli Anđele
Stojim pred tobom
Slika si
Uhvaćena u letu
Sumnjam
Verujem ti
Verujem i da vetrovi sumnje spavaju
U svakom od nas
Da je Galileo Galilej
Sanjajući Marduka- Boga prolećnog sunca
Tražio smisao u svemiru
Vilin konjic na Egel jezercetu
Živeo život
Jureći svoju draganu
Napuštajući te
Kao hodočasnik prirode
Grlim zaspalo cveće
Želeći njegovu energiju
Tragove vremena
Otimam polegloj travi
Zapitano preskačem mahovinu
I sa Sumnjom
Da sumnjam u sebe samu
Da se vremenom
Sva u nesumnju pretačem
Oglušujem se
O unutrašnji Glas
Šapat istine
Što govori mi
Obične, potrebne reči
I naređuje da zaboravim
Moje ljudsko gundanje
Kako bih izašla
Iz okvira ličnih zabrana

Jer ih priroda ne priznaje
Da odbacim nataloženo breme sumnji
Kao slobodan čovek
Okrenem se oko sebe
I krenem dalje

Autor: Milena Vukoje Stamenković

PESNIK

Čekajući Godoa
Pesnik je
Zaboravio na REČ
Samo su oči priznavale

Kolika je dubina
U njima
Žudeći za neizgovorenim
Spustio se
U korito s druge strane sebe
(Sama) REČ
Koja je neizrečena
Dublja je od svega
Kriknuo je pesnik
Krik niko nije čuo
Samo odabrani
Mogli su da ga naslute

Autor: Milena Vukoje Stamenković

O Autoru: Milena Vukoje Stamenković je novinar, prevodilac i autor. Objavljuje poeziju i prozu. Živi u Bernu, Švajcarska. Objavljuje na srpskom i nemačkom jeziku. Član je Udruženja književnika Srbije, Udruženja švajcarskih književnika, Literarnog kluba „Desanka Maksimović“ iz Ciriha. Do sada objavila više knjiga poezije, proze i dva romana.

СУЗА НА ЛИЦУ ЗАВИЧАЈА

Зором кретох у пределе завичаја
Да потражим пут свог детињства
Кад је младо сунце будило поље
И цветне ливаде у дољи
А гај шумио гласом развигора
Корачам обалом гргољивог потока
Време проредило врбаке
Нестале нежне барске перунике
Ни старог глога нема на брегу
Замукле фруле пастира
Зарасли путељци крај њива
Ни људи нема у пољу
Коме да назовем „добар дан?“
Све потонуло у глуву тишину
На брегу сванула шума
Ал` не чујем птица пој
У очима расте завичајно небо
Коме су се молили сељаци
Да проспе плаху мајску кишу
И напоји жедно поље
Трепери врелина летњег дана
Небом плове два облака бела
Крајоликом овладао мук
Корачам лагано ка старој кући
Сеоски пут прогутала врзина
И сокак је без људског трага

У корову пољане на којима су била прела
Одјекивала песма везиља и прелја
Започињале прве љубави
Које је браком крунисала јесен

Беше то кад су текли потоци младог вина
Док је с кудеље златног руна двиске
Расло клубе пређе у котарици од пружа
У том царству некадашње лепоте
Куће беху веселе чељади пуне
Авлије се китиле пеленама, а сада...
Све се слило у песак успомена
Кад ни нада више не цвета
Само суза пада на тужно лице завичаја

Аутор песме Драгољуб Јанојлић

Poklon

Pokloni mi parče neba,
Jednu zvezdu,
Malo beskraja.
Pokloni mi Sunce.
Oblak.
Oluju.
Pokloni mi
noć za dan
javu za san.
Pokloni mi malo zraka,
i to malo sunce iza oblaka.
Pokloni mi sebe.
Jer ako te nema nema ni mene.

Аутор песме Marijeta Aleksić

Fabrika

Ližem svoje nedivljive rane,
u celodnevnom oboru,
u jednom tmirnom, zagađenom gradu.
U fabrici od olova.
Na kapiji lotalica blagim pogledom
pokušava da oliže moje rane,
ali bezuspešno. Moram ići, kasnim
- zatvorska truba uskoro svira kraj.
Unutar na nebu od oblaka paperjasti zmaj.
Ubrzo nestaje iz vidokruga sreće,
i do kraja dana svetlo se nazirati neće.
Ovde živi puno dušeubica,
- lakovernih je malo,
previše onih sa dva, tri i više lica.
Čekam sirenu da svira kraj.

Početak novi, sunca zračak – sjaj!
Bežim i ne osvrećem se
- to je jedini spas.
Sutra me ista sudbina čeka
al za sada tako govori unutrašnji glas.

Аутор песме Marijeta Aleksić

Проглашено

Имам бодље са генетском
грешком неопирања и
трње ниског прага бола.
У њима страхови чекају
погодну тло да стрмоглаве
сваку прилику која на изазов заличи.
Исувише своја да бих умела шапате
да разазнам, ветру пркосим
уздајући се у помодреле прсте,
кошуљу просењену.
Ти, одавно, утискујеш обећања
у презрела лица купина, камењу
изнад куће сваки пут мењаш место
мислећи: премер ће нови
мање ранити стопала.
Надаш се: зима неће бити осветољубива
по сећања,
у пећине ће завући мирис легла
окоћеног.
Кажем ти, човече лица за папрат
прикованог:
ако се не покренеш удови ће
шибљем проклијати, вене посибирити
да би разабрао молитве прогнаника
због речи које на палиндроме личе.
На рубац ћу подсећати
за очи просушене,
само ће покрети усана умислити жељу
да се муком пропева на узвишици овој
која до благослова не води,
на успењу од костију и сукрвице
коме се колена давно не опире,
путоказом га прогласивши.

Аутор песме Валентина Новковић

Обрастање

Можда ћемо једном
бити очајни због померања звезда
које нам нису испуниле жељу,
љутити се на места која
помно чувају неке туђе успомене.

Бауљаћемо напуштеним стаништима
тражећи макар мирис некад
бивалог живота.

Можда ће то „некад“ имати
рецепт против злости у осмех
одевене, а крило твоје што
неуморно собом загревам
перо по перо, само ће
себе залечити.

Нећемо трговати артефактима
будућег, садашње тек нејако
надом обраста.

Све напрегнуте среће вршне сузама.

Валентина Новковић, професор руског језика и
књижевности, преводилац, песник и писац.

Члан Удружења књижевника Србије и
Казахстана, Српске књижевне задруге и
Института за

дечију књижевност. Објављене књиге:
„Безвремено“, поезија (Драслар, 2014), „Кап на
суш“,
поезија (Партенон, 2018), „Два сата од збиље“,
приче, „Одгонетке нежности“, поезија (Либерланд, 2021), „Небогледни пев“, поезија,
победнички рукопис на Петим дринским
сусретима 2022, „Немири, помирице“, поезија (Сунчани брег, 2023). Новинар Фокус вести,
Показивач, Конкретно и Књижевна радионица
Кордун. Уредник у издавачкој кући Либерланд
и ЦК Врачар. Уредник и водитељ програма
„Књижевни разговори“ у библиотеци „Милутин
Бојић“. Аутор десет преведених књига аутора
за руског и енглеског говорног подручја.

Биографија аутора:

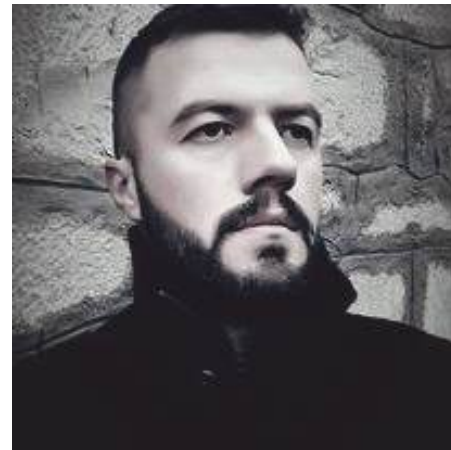
Рођен је 1964 године, у селу Мајсторовина, које
се налази у њедрима источних падина планине
Бјеласице, на сјеверу Црне Горе. Основну
школу похађао у Равној Ријеци. Гимназију у
Бијелом Пољу. Студије на Факултету
техничких наука у Новом Саду. Дипломирани
је инжењер машинства и Мастер је техничких
наука. Члан Удружења књижевника Србије.
Члан Друштва књижевника Војводине.
Члан Удружења песника Србије.
Члан Савеза књижевника у отаџбини и
расејању. Његове пјесме су, преведене и
објављене на руском, немачком, енглеском,
кинеском и бугарском језику, заступљене у
бројним антологијама и зборницима.
Награђиван је више пута на пјесничким

конкурсима. Љубитељ је планина, ријека,
борова и орлова.

Објављена књижевна дјела:

1. 2014 године, збирку пјесама „Човјек, Бог и камен“
2. 2016 године, збирку пјесама „На крилима орла“
3. 2019 године, пјеснички еп „Писмо цару“
4. 2020 године, збирку пјесама „На стијени суруг орла“
5. 2021 године, збирку љубавне поезије „Ватра у срцу“

Љубиша Ж. Војиновић – МАЈСТОРОВСКИ,
живи и ствара у Новом Саду.
Петроварадин, ул. Тунислава Пауновића 5А.

БОГ, ЧОВЈЕК И КАМЕН

Боже један, чудне ли структуре,
ђе све камен, људи не потуре,
а он тврд је, те им вјечно траје,
и за проток времена не хаје.
Широм нашег познатог свијета,
човјек, камен на камен је мета,
тврдоћа му његова не смета,
да уз помоћ руку и глијета,
он, сазида многа здања света.
Идолима клешу споменике,
за Богове праве жртвенике,
па друмове, мостове, тврђаве,
манастире, куће и уставе,
и арене за своје прославе,
све то људи, од камена праве.
Једном давно, на синајској гори,
Бог се драги пред човјеком створи,
на врх сами од каменог виса,
запов`јести за људе написа.
Уреза их на каменој плочи,

па је тада Мојсију предочи,
и указа: „Да се Божја слуша“,
само тако спашава се душа,
од сотоне, која људе куша.

**Аутор: Љубиша Војиновић -
МАЈСТОРОВСКИ**

УЧИТЕЉ

Већ ме дуго обузима жеља,
да истакнем позив учитеља,
и кроз пјесму да назначим сада,
сваку важност њиховога рада.
Знајте људи, и стари и млади,
да он, поса` врло битан ради,
и да дјечи, после родитеља,
најважнији, лик је учитеља.
Учитељ нам прва знања даје,
и вјечно нам у памћењу траје,
он код дјеце, уз корисне „муке“,
гради темељ науке и струке.
Кад с мислима у прошлост полетим,
радо, мог` се, учитеља сјетим,
емоција душу ми опрхва,
јер, он слова научи ме прва.
У вртлогу животнога сопства,
и у току цијелога школства,
за напредак друштва и државе,
главни поса`, учитељи праве.
Зато молим власти отаџбине,
да се више о њима побрине,
и да боље учитеље плаћа,
то се друштву вишеструко враћа,
за рад` добра, напретка и мира,
нек најбоље учитеље бира!

**Аутор: Љубиша Војиновић
МАЈСТОРОВСКИ**

Потражи ме

Потражи ме далеко од гужве,
Волим самоћу.
Тамо ћеш ме наћи склупчану
У својим тешким чежњама.

Потражи ме на дну Бајкалског језера,
Познатог „плавог сибирског ока“,
Што ме сећа на твоје варљиве очи.
Тражим те у свему.

Потражи ме у тропској Амазонији

Смрзнуту и укочену од твоје хладноће.
Боли до коске.
Нађох и ту на те да ме сећа
Плава отровна стреличаста жаба.

Потражи ме иза Нептуна,
Он ми годи.
Навикнута на хладноћу,
Тамо се осећам чак и домаћа.

Потражи ме где ти воља.
Само ме потражи.

Аутор Александра Љубић

Урлици у тишини

Мраз као стакло пуца.
Крици са планинских врхова одјекују.
Вуци су гладни.
Урлици у души не јењавају.
Село чује тај вучји вапај.
Село чује све.
У души урлик.
У тишини.
Душа одзвања.
И нико, баш нико не разуме.
Крик вука надјачала је вучица,
Тражи их.
Крик очаја.
За чедима.
Е, једино тај крик јачи је од овог урлика у
души!

Аутор песме Александра Љубић

Na pokop

Utihnucе u meni svaki deo moje boli
i zemlji cu telo u miraz da predam,
harfom snenom odsviraće pesmu
onu meku, za nas dvoje.

Sa druge je strane bolje mesto
tamo me u ludoj ноћи potraži,
ispod crne zemlje, mokrih gora,
sniva duša moja.

Жртвило

Твојином ме целиш
из рана гнојних.
Под целовом знојним
што измиче усни
својном ме чиниш.
Мигоље прсти
у смирају слутном
негдање сласти,
уморена неман зарицања
од себе ће сама
на жртвило пасти.

Братимљење

Несмирје кад стегне,
босилка се осушеног
сетим и светиводе
за пола гутљаја.
Као да бајем, а сричем,
све једнако да ме мине оно

од чега се браним.
Грцам за оне којима

трноком савест заклањам
обрамком без олакшања.
Неотпочин сати и брикет за
малодушје на бакљи присећања
братиме се.

Откинуто

Љуљање чамаца,
ноћни лептири на светлу усамљеног
канделабра, воде умор,
залудна чежња ноћи за додиром.
Једноруки загрљај, једноусни
пољубац, шапат који на дијалог
треба да заличи. Распарени осмеси.
Преломи погрешно срасли, уста пуна
метафора, а ноћ одмиче варајући
чула јефтиним триковима ватромета
с друге стране реке.
Мирим се са једношћу у тањирима,
чинијама, пешкирима, есцајг се још
увек бројношћу опире.
На концу, немање се прво од
себе откида.
Немање нас у другима.

Без клијања

Како је скучено док се
лелујам у испарењима што
се даном називају, Аладин
нисам ни наргила која опева
туге бресквиног цвета.

Усправна сам меланхолија
посеченог осмеха, карирано
сећање на мањак меса у
у недељним чорбама.
Чорба чок, месо јок,
брзалица је деце која
се гладна никад нису
пробудила, гладима дан
да нахране.

Како је пространо у уским
пролазима гутљаја које
никако не могу да избегнем.
Дајем им имена: укуслик,
оджећник, сладоискапник
премећући језиком у потрази

за местима која гркост
неће осетити.

Пркосна сам крхкост свих
пропадања у јаме туђеископане,
осмехом покривене да се
лукави у лукавом не открију.

Како је скучено у ходницима
намерности да се висја једва
видног домогнеш, по земљи
ријућ бразде без клијања.

Аутор песме Валентина Новковић

МЛИЈЕЧНИ ПУТ

Трагаш за немирним звијездама
На усне клешем стихове
Тражећи да их прочиташ
Покушаваш укротити мутне ноћи
Гром тражи да хаљином обришем жар
И спалим танану свилу
Вјетар себично носи свевременске ријечи
Написане на каменој плочи
И затрпане са пијеском у сату
Несигурно корачаш по Млијечном путу
У тијесним ципелама сатканим од сазвијежђа

Аутор песме Дамјана Савчић

ПОГАНИ

Пекле су ужарене успомене
Вјетар им је мрсио мисли
Муње су занијемиле
Остављајући рану
На чедној земљи
Све су дали поганима
Само ја не дадох ништа
Остала сам са уништеном хартијом
И одбјеглим стиховима
Да чувам ово мало што нису опоганили

Аутор песме Дамјана Савчић

НЕОПЛАКАНЕ СУЗЕ

Ореол се давно угасио
Дана када је убран последњи плод са дрвета
чедности
У утробу се уселио бијели голуб
Изједа нам трулу празнину
Грло нам и даље умивено вином и хљебом од
последњег причешћа
Дајући наду да ће нас неко довољно оплакати
Сјећање нам скривено испод оловних капака
Низ које се слива миомирисно улје са чела
Остали смо голи и боси на леденом лицу земље
Гајећи наду да ће нам нерођена дјеца опростити
сузе које сада за нас оплакују

Аутор песме Дамјана Савчић

БЛУДНИК

Само изгубљен блудник
Може да осјети зимомору јаве
Која гута вртлозима судбине Буроносан облак
отреса пепео
Онај који је остао од спаљених књига Сузе се
увиле у чађ
Да их ништа не може опрати
Подсмјехују се чувари узнемирених звијезда
На раскалашне језике и очи
Птице нам се заплеле у косу
Дижу нас са изнемогле земље
Док провалије заборава вуку рецитације
Да може да ишчезне сваки језик

Аутор песме Дамјана Савчић

ПЈЕШЧАНИ САТ

Винуо ме звук честица времена
Које ударају од обло лице стакла Одзвањајући
раскошном тишином Која на тренутак одбјегне
Уморне стубове спирају дани
Да што прије сломе
Цјелину облика тијела жене
Са уске литице живота бацају се зрна
Падајући у руке кратке смрти
Знајући да ће се поново родити

Аутор песме Дамјана Савчић

БОГОРОДИЦА ЉЕВИШКА

Окади Призрен куд је неман газила –
Љевишка Богородице!
Растјерај орлушине и Бијелог орла
у гнијездо врати.
Капије своје широм отвори
прогнану дјецу окупи,
охрабри паству,
ту им је вјера прастара.
Засјај у висине,
од твога сјаја нека ослијепе целати.
Љепота Твоја у наше зјенице је стала –
Спаситељко вјечна и фина
најљепше што имаш лице.
Призрен је српси и довијека
тако ће се звати.
Србија опет васкрсава
у име Христа, Божијег сина.
По свијету расуто стадо скупи -
нека се одмори мука.

Олтару своме небески народ призови,
у краљев путир наточи призренског вина
па своју дјецу причести:
у име Оца и Сина и Светога Духа.
Куполе твоје што их небеса славе
звонима у рану зору
нека краљу Милутину јаве,
да су ти опет фреске засијале,
да псалме јече и звона
и да си још увијек - метохијска икона.
А када Оливер сестру Оливеру
са кућнога прага, дјеверу преда
и крене дуга сватовска колона,
тада нек јако, најјаче
Твоја зазвоне звона
и нека јаве широм планете,
да знамо бранити вјеру
и да се Светиња никоме не да.
Па када младенци Твоме олтару приђу
са крунама на глави
(да врате српски обичај прави).
Благосиљај их - Пречиста
да им се Душан роди.
Да напаћену Србију из пепела дигне,
да род свој води.
Да врати што је отето
(било им проклето)
да на три мора стигне
у име Бога и Христа.
И не дај Метох никоме више,
Љепотице!
Од Бога и од људи заштићена.
Сјаји у висине за сва времена.
Јер такве љепоте у свијету није
као што је лица Твога љепота
и мајке Србије.
Зорка Чордашевић
Франкфурт на Мајни
Њемачка

ПИСМО СИНУ

(Јелена Трикић сину Николи)
Носиш име светитеља
то ће мајку да соколи.
О, Никола, чедо мило!
Опрости ми за све боли
што ме нећеш упамтити,
ни у моје сјести крило,
ал' ће тата за обоје
теби љубав подарити,
јер си био наша жеља.
Ја сам знала да одлазим

да последњу битку губим,
ал се плаших, чедо моје
да и лозу не изгубим.
За тебе сам живот дала
и нисам се покајала.
Жељела сам, пиле мало
к'о све друге срећне мајке,
да те гајим, да те пазим,
да те волим да те мазим,
пред спавање причам бајке.
Није нам се, срећо дало!
Радовах се, мој анђеле
да те водим на вашере
да ти срцу пуним жеље.
Да ти купим меду, зеку
трубу, лопту и пиштаљку,
да по добру памтиш мајку.

Да те воли, да се брине,
није нам се дало, сине!
И кликере да ти купим
и бомбоне у фишеку
и играчку још понеку.
Ђердан дуги од колача,
на средини срце мало
а на њему огледало.
Тешка болест бјеше јача.
Није нам се, душо дало!
Све сам знала и умјела
ал' нас срећа хтјела није.
О, Никола, чедо мало,
Бог је хтјео другачије!
Није нам се, срце дало!
Ја те молим и заклинѐм
на самрти у свом болу:
„Буди добар, слушај тату
помози му, учи школу
и у свему буди први,
ти изданку моје крви“.
Буди сине роду дика
воли сваког, човјек буди
да и тебе воле људи,
тата има наследника.
Моја крв ће, мој Никола
протицат' кроз твоје вене,
а са неба куд год кренеш,
пратиће те моје зјене.
Збогом, морам у висине
чуваћу те, мили сине!

Аутор песме Зорка Чордашевић

Република Српска

Републико Српска, земљо наша једина,
домовина си предивна.
Живимо у срцу твојем,
једини наш си дом.
Најлепша застава то је,
тробојка црвено-плаво-беле боје.

Грб твој поносни
воли цео народ српски.
Никад ти нам не заспала,
заувек светлошћу блистала.

Драга Српска републико,
изадао те не би нико,
колонија бити немој,
слободом нек зрачи вечности сјај.

Земљо наша, нек' ти је слава,
вечно нам постојала.
Републико Српска, једини доме
у срцу си народу своме.

Аутор песме Вања Кесић

Сурово пролеће

Почетком деведесет и девете јавише нам они
да спремају се за Србију НАТО авиони.
Стриц је у Русији за судбину сазнао
и правовремено тати информацију дао.

Пре него што први авион небом узлети,
морали смо се спаковати и преселити.
Како бисмо избегли тај страх и муку,
родитељи нас поведоше у Бањалуку.

Пођосмо у нове крајеве неке,
ал' осташе нам у Београду баке и деке.
У Бањалуци стално слушали смо вести,
бринули јесу ли живи, имају ли шта јести?!
Злотвори немадоше срца, ни савести.

Безбрижност детињства те године ми је одузета
од марта, читава деведесет и девета.
У мом родном граду, те године кобне
'место кише, са неба падале су бомбе.

И на другим местима, изван Србије,
није било снаге за смех на пародије.
Вести тужне избијаше нам дах
и у Републици Српској владао је страх.

Чији ли се авион над Србијом чује,
тамо нису знали, јер није било струје?!
Док агресор НАТО Србију трује,
довољна је била једна вест да ме узрује.

Преплављена страхом, разбеснела бих се к'о
звер,
сваки пут кад чујем на радију име Тони Блер.
Светло над Србијом заменише свеће
у то злосутно, сурово и тамно пролеће.

Њихови челични соколови сиви,
много српских душа су убили,
срушили многе мостове,
одузели дечије снове,
прекинули животе њихове
или оних које воле.
Сви над судбином жалише,
док НАТО снаге Србију палише.

За „Милосрдног анђела“ сви знају.
Српски народ пропати тад,
али многи брзо заборављају,
сахрањују порекло и лете на запад.
Питам се, хоће ли тај тренд престати
или ће нас убрзо нестати?!

И доброћудни странци Србима се чуде
да гледају у запад, што побиле нас људе
и посла најотровнију змију
да са земљом сравни мајку Србију.

Распршише небом уранијум осиромашени
да одузму плодност мушкарцу и жени,
ваљда нам је довољно јасан знак,
велика неплодност и распрострањен рак.
Поред траума, смрти, сиромаштва и та трајна
рана, уништава будућност Срба и народа
Балкана.

Опамети се Србине, не понављај грешку,
мудрошћу и знањем избегни судбину тешку
и молим те схвати зато
да нам пријатељ није НАТО.

Српске части свака стопа
вреднија је но Европа.
Биће за нас пропаст велика,
ако дозволимо све што хоће НАТО и Америка.

У свету пао је њихове лажи вео
да неопходан је био „Милосрдни анђео“.
Крајње је време да се пробуди српски народ
сав, наша прошлост, наше жртве не смеју
пасти у заборав. Српска земља и интегритет
не сме западу да се прода, јер крвљу генерација
наших предака плаћена је слобода.

Аутор песме Вања Кесић

На Козари

На Козари бејаш ја
преплављена сузама,
јер наши преци уснуше тамо
над проливеом крвљу некада давно.

На та тешка времена стара
подсећа нас планина Козара.
Истину чувају музеји, књиге, филмови
како су за слободу страдали наши дједови,
очеви, синови...

Претрпели су тешке муке,
нанесене ножевима непријатељске руке.
Када је Усташа почео да пуца,
много новорођених срца престало је да куца.

Мајке са децом у логоре су слали,
мали хероји родитеље не би ни упознали,
при изласку из утробе већ биваше пали,
да живе нису им дали.

Српски роде паметан буди,
из лажних снова се пробуди,
јер представља нам се к'о пријатељ
наш историјски непријатељ.

Не продавајмо српску земљу и част
и не допустимо НАТО-у да нас води у пропаст.
Вратимо се коренима, братској Русији и
Православљу,
измиримо с' комшијама и почнимо живот
испуњен љубављу.
Окренимо се крсту и поштењу
и приближимо вечном спасењу.

Аутор песме Вања Кесић

Јасеновац

У нашој историји много стратишта има,
међу најтежим су Јасеновац и Градина.
Многи српски нараштаји тамо су били,
Фашисти су их мучили, за врат хватали,
клали, давили и на колац набијали.

Скоро сваки храбри борац
набијен је на колац.
Јунаке у логоре су слали,
кожу им дерали и убијали.

Одлазећи до голготе,
море Срба дало је своје животе.
Реке крви су текле,
док су се српске главе секле.
Хиљаде Срба је погинуло не чекајућ' правду
Бога,
борећи се за слободу народа свога.

Аутор песме Вања Кесић

Крај олтара

Ne pišem ti često
Ali ti često dolazim
Verujem da postojiš
Ali ne verujem da će ovaj teret koji osećam nestati
Previše je oluja
Ovoj mladoj ruži
Znam da osećaš isto što i ja ..
Jednom ,
Samo jednom sam volela
I to pogrešnog muškarca

Ne znam koji put si odabrao
Ali osećam se prokleta
Крај олтара ...

Аутор песме Ана Миловојевић

Želim

Želim ponovo da budemo stranci u noci
Reci mi ime
Praviću se da ne znam njegove osobine
Skriveni od svih u tami
Drži me za ruku
Kao da ne znaš da nismo jedno za drugo
Podigni času
Za propalu ljubav i veče puno strasti
Jesam li ti dovoljno puta rekla
Koliko sam zatrovala dušu tobom ..
Dašak vetra
Polomljena časa i kapi krvi ..
Živeli !
Za propalu ljubav ..
Strasti .

Аутор песме Ана Миловојевић

Pleši mi

Pleši mi po koži,
Dok pucketa vatra,
Željni jedno drugo,
U vatru smo stali.
Mračna soba,
Kao svet mali .
U kojem sam sakrila požudu,
I greh što mi niz lice teče.
Možda nam je ovo i poslednje veče,
Uvek ti sebe dajem do kraja,
Možda sam prokleta,
Pa neću moći ni blizu raja.
Ali ovo što osećam mi lomi krila,
Pogrešnog voleti ,
Beskrajno voleti

Аутор песме Ана Миловојевић

Šaptač

Jedinom kog sam volela ...
U borovoj šumi odavno vlada mrak ..
Sve što je gospa ostavila za sobom je čemer i jad.
Jedinom koga je volela ostavila je šumu tuge da ga
progoni.

Dok joj je lice bledele od plača,
poslednje dane provodila je maštajući o njemu .
Nema tog muškarca koji bi bio njegova zamena.
Želela je da ga mrzi , samo što nikad nije uspela
u tome.

Zloglasne glasine su kružile o borovoj šumi.
Govore da je gospa živa ..sakrivena u pećini Blejd.
Kažu da je u svom tom očaju sebi iščupala srce i
zapalila ..
Od nje osta avet koji pati ..

Duša joj je prokleta.
Zar Bog kune one koji vole ?
Ne želim da verujem u to ..
Nežnija od cveta bele rade gospa je jedino želela
ljubav.

Posle njega njene usne su ostale tamne i oronule .
Padalo bi lišće , cveće i drveće od svog njenog
bola.
Na kamenu najvećem od svih u borovoj šumi osta
isklesana poruka .
„Ako se ikada vratiš videćeš samo ono što si ubio
svojim rukama , svojim jezikom dragi .. ”

Autor pesme Ana Milivojević

Mrtva ruža

Na korak do vode
Ali nemam volju da je dotaknem
List slobode pred očima odlete
Skriveno mi srce grudi razdire
Lattice odumiru ,
Doživajući vetar ,
Njemu se prepuštam ...

Autor pesme Ana Milivojević

Spomenar

Šta će jednoj staroj škrinji

Tužni spomenari,
Izborane ruke što po noći pišu
Tajnu joj govore,
Nema te zore,
Što bi zamenila sjaj njegovih očiju,
Korača po kamenju,
Sa istim žarom mladih godina,
„ Ja sam sebi dozvolila da bez duše živim”
„ Da te budna sanjam”
Osta zapisano negde
Na poslednjoj strani spomenara.

Autor pesme Ana Milivojević

MOJ ZAVIČAJ

Negde daleko tamo, gde sviću najlepša jutra,
gde žive ponosni ljudi, tamo su najlepša sutra.

Rođen sam i ja tamo, pod divnim plavim svodom,
gde bistre kapi napoje svakog, ko biser čistom
vodom.

Tamo gde još cvetaju, najlepše mirisne ruže,
tamo i život broji, godine neke duže.

Veselje za ljude dobre, prepune novoga sjaja,
posebne pesme pevaju, uz igre svakoga kraja.

Lepote planinskog podneblja, uz ljude zdrave
volje,
gde nema crnih misli, i svima bude bolje.

Baš tamo ljudski život, s ponosom visoko cene,
dostojanstvo običaja i vere, nikada ne sene.

Tamo gde snegovi beli, po zimi lagano veju,
u jesen vredni seljaci, pšenicu zlatnu seju.

Eto opisah tako, te slike lepoga raja,
predivnog toga kraja i rodnog zavičaja.

USKS – autor pesme Saša Gajić

Samo ti

Ti mi trebaš uvek, kao cveće rosu.
Samo tebe želim, u svome ponosu.

Bogastvo si moje, uz misli i želje.
Naša ljubav čini, sreću i veselje.

Osećajnost duše i srca što lome.
Tvoje krilo trebam, u životu svome.

Sve uz nežne ruke, što mi kosu mrše.
Dok mi grudi ispod bluze, nabujalo prse.

Usne vlažne kad se kreću, po dužini moga tela.
Uz drhtaje osećanja, prepustim se tebi cela.

Tad osetim sve lepote što delimo skupa.
Dok nam srce u grudima, užurbano lupa.

Trenuci nas uživanja, teraju do kraja.
Slatki umor što se stvori, blistamo od sjaja.

Polako se susret sprema, dolaziće lepi snovi.
Nek se pletu među nama, zagrljaji naši novi.

Sa tobom ću uvek biti, nek nas uvek sreća spaja.
Ja sam tvoja, ti moj budi, u vernosti i do raja.

USKS - autor pesme: Saša Gajić

Okolo gledaju

Zdrave oči okolo gledaju.
Lepotice u svakome kraju.

Uvek oči traže pravu sliku.
Srce moje ljubav poveliku.

Zgodnih dama, hvala dragom bogu.
Lepotice, sve uz zgodnu nogu.

Osmesima krase lepa lica.
S' njima lepše izgleda ulica.

Dekolte im sve grudi ne krije.
Da ih sunce zracima obsije.

Nabujale k'o proletna zora.
Milina ih gledat' sa prozora.

Lepotce su i klinike na glasu.
Zgodne dame po njihovom stasu.

Radije ću svratiti u selo.
Da prigrlim voljenu veselo.

USKS - autor pesme: Saša Gajić

Да се помоле у знам твога васкрсења
За живот вечни у циљу оваплоћења

Праштај Христе, праштај ове муке
Што ти задаше доживотне јауке!

Аутор песме Анастасија Митов

Васкрсење

Васкрсни Господе Исусе, да те још једном
видим
Па нек мрем да ти више не завидим

Помилиј све грешне хришћане, који ти се моле
Погледом одбаци речи, које ти се не зборе

Отвори капију и сва небеска врата
Католике, муслимане и хришћане љуби ко брата

Призови и „невернога“ Тому
Да опипа свако ребро које је на помолу

Дозови и све ђаволске слуге
Који ти уградише клинове од бојје туге

Умири их својом патњом и болом
Који су те верници називали идолом

Покапај и оне црне гавране
Које беху душманинове вране

Не дај им мира тим трњем око главе
На крст нечасни што те олако спале

Са твојом душом у болном стомаку
Причаће се животно по градском сокаку

Када је пао и Велики петак
Сви су увидели да је нечасни завршетак

Чекали суботње јутро и ново свршење
Како би дочекали недељно јутрење

ВУК И ТРИ ВОЛА

Друговала три другара, по планини пасла траву,
један другог поштоваше и пронијеше шумом
славу.

То се вуку не допаде, годинама на том ради
и осмишља разне приче
како браћу да завади.

Док су пасли крај потока,
ближило се љетње вече,
страшни вук се привукао
и Видоњи тихо рече:
"Већ одавно нема кише, за тројицу фали траве,
дајте мени ви Трбоњу,
сачувајте своје главе!"

Видоњи се то свидјело и Рудоњу наговори
да ујутро кад вук дође са Трбоњом он не збори:
"Ми ћемо се удаљити, нека му вук за врат
скочи,
сва ће трава бити наша", веселе им бјеху очи.

Кад је зора осванула, вук нациља своју мету.
Трбо није ни слутио да му браћа замку плету.
Док је јео меку траву, непримијетно браћа
бјеже,
вучина му за врат скочи

и зубима грљан реже!

Схватио је шта се деси, своју тугу није крио.
Пао му је мрак на очи, живот му се угасио.
Док Видоња и Рудоња мало даље пасу траву,
крволочна звјерка скиде
њиховоме брату главу!

Док се свјежим месом слади,
Трбоњино срце чупа,
донио је вук одлуку
да у крви и њих купа.
Опет приђе он Видоњи и рече му ријечи луде:
"Поклони ми и Рудоњу, нек сва трава твоја
буде!"

На договор пристао је и не слути шта га чека,
допаде се мудрому вуку Рудоњина пека мека.
Док су ишли на спавање,
Видоњи се врат "укочи" па застаде да одмори,
вук Рудоњи за врат скочи!

Црвена је текућина из његовог текла врата,
да ће бити он слједећи то Видоња још не схвата.
Кад освану нова зора одјекује рика шумом,
то Видоња на леђима носи вука шумским
друмом.

Што погази обећање, проклет био, црни вуче!
Жао ми је што те нисмо ја и Рудо 'зболи јуче!
Сад је касно за кајање, требали сте сложни
бити!
Као што су они прошли, сад ћеш тако проћи и
ти!

Аутор песме Ратко Поповић

Zaustavimo rat

Kako napisati riječi mira
Kad gori cijela planeta
Molim se u kripti manastira
Za zdravlje svakog djeteta.

Ja ne poznajem granice
Nijednog razloga ratovanja
Iskrivljeno bolom umorno lice
Tužna duša dobrotu sanja.

Bombarduju nas neki ljudi
To nije u biti pravog čovjeka
Nek blistava zora zarudi
Budućnost bolja da nas čeka.

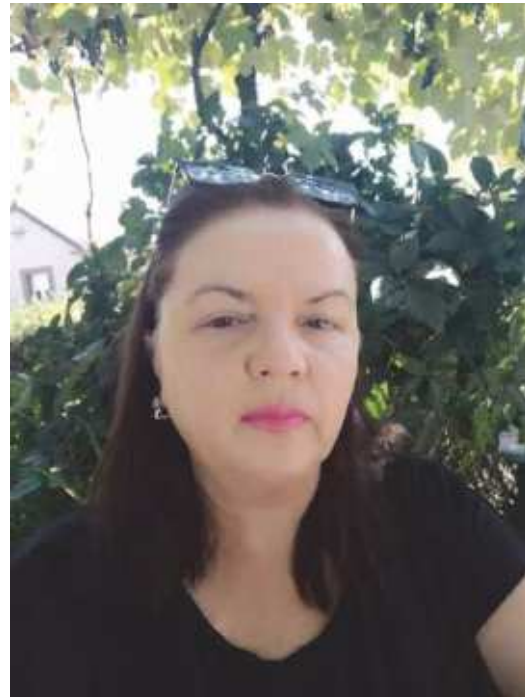
Nijedna majka da ne zaplače
Zlatna prašina da nas prekrije
Bog ne voli okrutne osvajače
Ni pritajene otrovne zmiје.

Svevideći prosvijetli Zemljane
Mirne luke pomiluj svetom rukom
Zacijeli ljubavlju neprebolne rane
Osnaži ljude zavijane mukom.

Mir neka bude jedina opcija
Tvrda vjera za cijeli svijet
Oreol nade magijski sija
Gvozdenoj ptici poslednji let.

Mirne oaze jedino stajalište
Za produhovljena misaona bića
Empatije i blagoslova šetalište
Blještave radosti nova otkrića.

Auтор песме Душка Контчић

Nebeski narod

Bježim, pa se uhvatim
Bježim u svoju opsesiju
U ništa...u beskraj tuge
Zavađene sa blijedim
Umirućim stazama zvijezda.
Miomiris bola lebdi
U prepoznatljivoj tami
Pretovarenog, plavog voza

Plaču kroz bešjedu
Zli vilenjaci, pali oblaci
Izbezumljena, modra noć
Piruje nad starim ranama.
Krivokletna otpadnica
Obljubljena hajkom
Uokvirene tužbe
Vješte plesačice...
Igra nesmetana zgaslim
Očima čovjekolikog priviđenja
Čami u kliktavoj osami
Umobola
U ram je vraćam.
Komandir brzog voza
Iskrivio šajkaču
Bijeli se džemper
U goruće, crvene kvadratiće
Nespokoja
JUGO moja!
Kiša je...
Ne volim kišu.
Tkalja očajnica dovršava
Poslednji ćilim
Ubacuje ga u teretni vagon.
Sa porazom se uortačio

Leti iznad novih
Pobjedničkih zastava
Nijedna ista
Svaka nečista
Vijore...
Crni se pjenušavo
Uznemireno more
Padaju zastave nevične
Beskrilnom poletu
Krvave talasavu vodu..
Teško odlazećem narodu
Bez ognjišta
U vozovima bez stajališta
Nebeski narod...
To nije ništa
Za vaskrslog Bogočovjeka
Na strnjištu prevarene
Nade eldovnih zrna
Ostavljenih u Zemlji.
Crno nije crno
Govori ptica bezbratnica
Svanuće DAN nad
Pepelištem
Zablistaće vatre nad
Našim ognjištem!!!

Autor pesme Duška Kontić

UPLAKANO MIRO

Moj učaureni mali, veliki svijet
Ponekad se prevari i osokoli
Vjerom u prijateljsvo obuzet
Duh mi se sa sumnjama bori.

Damo sebe ljudski, potpuno
Riječ se kao amajlija nosi
U sunovratu pozlaćeno runo
Svele istine bijesna vatra kosi.

Vratim se u sneni, pokisli kućer
Poljsko cvijeće mi dušu opija
Zatvaram kapije za svaki aber
Plamenom prognana bježi zmija.

Promisao Boga zatvara bezdane
Oživljavam vjeru u milost Stvoritelja
Zacijeliće se sve promrzle rane
Orošene svetim mirom spasitelja.

Autor pesme Duška Kontić

Pitaćemo sudbinu

Vjetrom nošene pahuljice
Sredina aprila, jalovi se zima
Sunčeve tihe, tajne neverice
Zaspale na mojim grudima.

Sniježna kraljica ti daruje noć
Biraš za nju čarobnu cipelicu
Približava se maglovita ponoć
Miluješ nježno slobodnu pticu.

Pitaćemo sudbinu da li nas voli
Hoće li nas primiti pod svoje skute
Kako se tope planine životnih boli
Da li će spojiti naše duše zabrinute?

Mećava i sunce zaigrali zajedno
Pune moje oči čudnom nadom
Da ćemo nekad biti biće jedno
U oblacima nad umornim gradom.

Autor pesme Duška Kontić

DA PATE TATE ŠTO MLATE

Tata jednog mog druga,
Je...

Tukao toga mog druga.

Na njegovom licu i danas,
Može se opaziti pruga,

Pruga od kaiša...
Pruga od tuga....

Nekih zgaslih detinjih duga,
kroz suze porazlivanih duga...

Sa tragom od kopče,
s pitanjem- pa zašto oče?

Jer, ne treba ni sve tate
baš nazivati tate.

Zar otac je i taj što je tata,
il plemenita mu sudbina data,
da zaštititi tebe i brata.

A on to što je veći i jači,
Upotrebi da tebe i brata tlači.

Oni k'o veći i jači,
Kad slabašne mogu da mlate,
A pogoto kad svoju krv mlate.

Treba ako mene pitate,
da su poslati u kazamate.

Pa tamo da pate, i pate,
Pa dugo da pate i pate.
Pa opet da pate i pate,
Pa gorko da pate i pate.

Pa ih tek kad se pokaju stoput,
I bar jednom ako tad shvate,
puštati uslovno da se vrate.

I za svaki zamah rukom,
da makar stotruko plate.

Autor pesme Boris Spajić

EP O SUNCU

Sunce je sjalo nemilice, kako to uostalom Sunca
jedino i umeju...

Ali u moj život, pomaljalo se vrlo retko, sputano
oblacima koji su se nad mene već godinama bili
nadvili...

Radovao bih se sigurno, i ponekom sunčanom
danu, ali on se iz navedenog razloga skoro nikada
nije dešavao...

Zbunjeno svim tim, Sunce malo po malo počeo da

gubi svoju snagu i sjaj, shvatajući da mi je možda
udobnije i lepše pod tim oblacima pod kojima sam
se očigledno sasvim bio privikao...

Ne htjedoh da ga ubeđujem
Da mu kažem nešto poput:

- "Sijaj..."

- "Zar ti kao jedno Sunce imaš prava da ne sijas
najjače što umeš"??..

- "Sunce si zaboga, šta planiraš drugo da radiš"....?"

Poverova ono u te moje neizrečene misli...
Poče ponovo sjati najjače i najsjajnije što ume...

Sad, svako bi od vas poželeo jedan srećan kraj
ove bajke..

Svako će reći:

- "Oteraj više te oblake..".

" Tvoje srce dobiće reumu"...

"Okupaj se u Sunčevoj svetlosti, i zamržećeš svoje
oblake i svoje sivilo trajno".

"Sam si ih sebi natovario..."

" Vučeš ih za sobom kao ogromne sive kartonske
zmajevе koje si pustio ka nebu da te zaklone..."

- "Ali oni su moji" , odgovara moja duša...

Videćemo šta će biti do neke naredne priče o
Suncu i mojim oblacima...
Kako se ovaj Ep okončava...

Možda se i razidu...

Oblaci nadamnom...

Ili Sunce i ja....

Neko će jednom morati odustati, takva je priroda...

-Barem ova naša, ljudska!

Autor pesme Boris Spajić

НОЋНИ РАЗГОВОРИ

-Мама, где ти је осмех,

где се је сакрила дуга?

-Није то ништа, срећо,

понекад наиђе туга.

-Мама, зашто ти очи

не светле ко сјајне звезде?

-Чак се и звезде уморе

док ноћима небом језде.

-Мама, зашто понекад кажеш
да клупко ти у грлу стоји?

-То клупко мами служи
да велике планове кроји.

-Мама, шта је то љубав
и како знаш да постоји?

-Кад ударе све невоље света
а срце се ничег не боји.

-Шта ти је највећа жеља
твоја мисија и терет?

-Да вам раширим крила,
да ваш дом буде читав свет.

Аутор песме Виолета Цветковић

Себична песма

Превише себе дајем
тамо где не треба ни да ме има,
на зрнце љубави некад пристајем,
свим срцем радо помогнем свима.
И никад ништа тешко ми није
у ватру и воду скачем кад треба,
И да се плаче и да се пије
И да се скину звезде са неба.
И никад заузврат ништа не тражим,
не треба чак ни обично хвала,
на разну глупост се одважим
неко би рек'о тешка будала.
И кад све видим а намерно жмурим
и даље све бих што имам дала,
јер да би овај свет опстао
потребно му је доста будала.
Ал има једна ситница мала
коју не може ништа да промени,
душа велика ко пет океана
И ово бескрајно сунце у мени!!!

Аутор песме Виолета Цветковић

STRELJANJE U DRAGINCU I JAREBICAMA 14.10.1941

Vidiš li crna Smiljo?
Gde ti to Spasoja vode?
Jutros je na njivi rilj'o,
Sad taba nam put do Slobode!

Draga velika već si,

Gde ih to vezane vode?
Odgovaraju uglas svi nemo,
Ginemo do Slobode!

Živorad u šumi živ je,
Ne gledaj Milice rode,
Odjekuju koraci njini,
Na putu do Slobode.

Rosa, za njima bosa,
Da vidi gde oca joj vode,
Suzno im oboma oko,
Zna šta je cena Slobode!

Što nisi Gromovnik, Plija...
Da spržiš njih što sa oružjem hode,
Krt rafal zvonko se lomi,
Mrećemo sve do Slobode!

Pradedi Spasoju Nestoroviću i njegovoj žrtvi
preneto za slobodu u NOB-u,

Žrtvi fašističkog masakra nad civilima u
Jarebicama, i ostalim selima Jadra 14. oktobra
1941, streljanje civila u Dragincu...

I njegovim potomcima, pre svega mojoj baki
Dragoslavi, koja nam je o svemu tome kazivala i
na žalost sve to preživela kao dete....
Radi se o streljanju od strane Nacista u istoj ovoj
dolini Jadra gde se i sada brani Srbija od Rio Tinta

Autor pesme Boris Spajić

СИВИ МОЈ СОКОЛЕ

Изнад ријека и планина, сиви соко кружи,
ја га зовем са обале да ми ублажи ране.
Да се винем у висине, да му се придружим
да заједно с'њим чекам нове, боље дане.

Сиви мој соколе ја летјећу са тобом
Само тебе у лету, знај, хоћу ја да пратим.
Издала ме љубав рекла ми је збогом.
Отишла је ранила ме, како да је вратим?

Сиви мој соколе, храбра птицо мила,
помози ми да је што прије преболим.
Она ми је све на овом свијету била
Не могу јој опростити иако је волим.

Стобом у планини лакше ће ми бити
Крила ми је поломила али канџе није.
Немој мене соколе мој, самог оставити,
помози ми да је преболим што прије...

Аутор песме Симо Илић Симек.

ЗАШТО СМО СЕ РАСТАЛИ

Ако се некада и негдје сретнемо,
опростићу ти, сво ово вријеме
што нисмо били заједно,
сву тугу, самоћу и бол,
и неиспаване дуге ноћи.

Још памтим онај дан
када смо се растали,
твоје сузе које сам ти
брисао са руменог лица,
твоје руке, твој загрљај,
твоје ријечи, наше уздахе,
и бол због растанка...

А много смо хтјели ја и ти
искрено од срца се вољели.
"За растанак обоје смо криви,
љубав наша још у нама живи!"
Зашто смо се растали, вољена?
Једно другом никада
нећемо моћи објаснити!

Аутор песме Симо Илић Симек.

Птица на грани

Постаје досадна
ова зимска идила,
јер снег је прекрио стазе
где пролази моја мила.

Саградићу степенице у снегу
који полако с неба пада,
да се моја драга не оклизне,
чувај је Боже, јер тако је млада.

Сад сви мислите да пишем о њој
а песма је намењена снегу
и једној птици на грани жбуна
што пркоси ветру, сам на брегу.

Аутор песме Милош Вељковић

**АФОРИЗМИ ЧЛАНОВА
УДРУЖЕЊА СРПСКИХ
КЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ И
ЊИХОВИХ ПРИЈАТЕЉА**

1. Никоме нијесмо дужни, сем мало Богу .
2. Онај Домановићев слијепец у односу на наше вође и не види тако лоше .
3. "Хоћемо владавину права – извините пара !"
4. Леонардо је имао тајну вечеру. Ми и не вечерамо.
5. Ми смо чудан народ. Зато једни другима причамо бајке.

Аутор **Слободан М. Чуровић Апис**

1. Испитивање вакцине је ушло у трећу фазу без обзира што су неки волонтери уземљени!
2. Да сам знао да је овако лако завршити факултет уписао бих га прије педесет година!
3. Добили смо водовод. Отвара га канализација!
4. Народни посланик се није успио изборити за нашу ствар па нам је дао своју!
5. Полиција је у рекордном року пендрецима разбила демонстрације. Тако је то кад се споји посао и задовољство!
6. Образ је најчуднији дио тијела.

Иако је неопходан, пракса је показала да боље живе они који га немају.

7. Ко осване међу читуљама њему се смркло!
8. У вријеме пандемије организоваћемо изборе. Ниједна несрећа не долази сама!
9. Постоје и они које ни Устав не може да остави. Ти си код нас закон!
10. Нормално да смо лако прихватили обавезно ношење маски. Нама ни раније нису дали дисати!
11. Осумњиченог политичара смо пустили да се брани са слободе да не би искварио остале затворенике!
12. Боље да се мјере укидају поступно него постхумно!
13. Јуче сам био на кафи код докторице опште праксе. Још јој недостаје праксе!
14. Нормално да власт води евиденцију које све умро за вријеме пандемије. То су најсигурнији гласачи.

Аутор **Миладин Берић**

СМЕЈТЕ СЕ - ТО ЈЕ ЗДРАВО

Наравно, зато вршим припреме да вас насмејем

- Зимоња Љубан

Ходају Мујо и Хасо улицом и каже Мујо Хаси:

-Е, знаш да сам синоћ спавао са твојом Фатом?

-А ја синоћ са твојо Хајром нисам ока склопио.

Уђе Перица у аутобус и пита га возач :

- Колико имаш година?

- Седам

- Када буде дошао кондуктер , реци да имаш шест.
 - Зашто?
 - Пустиће те бесплатно.
- Долази кондуктер и пита га :
- Колико имаш година ?
 - Шест!
 - А кад пуниш седам?
 - Чим изађем из аутобуса.

НЕПОТРЕБНА АСИСТЕНЦИЈА

Жена пече јаја мужу за доручак. Одједном муж улијеће у кухињу вичући:

- Пази. Пази. Стави још мало уља. О, Боже, већ их дуго печеш с једне стране. Предуго, окрени их. Сад их окрени, треба још уља, јој гдје ћемо наћи још уља? Заљепиће се, пази....пази. Рекао сам ти да пазиш, никад ме не слушаш док кухаш. Никад, окрени их, не заборави да их посолиш. Знаш увијек заборавиш да их посолиш. Посоли, посоли....

Жена га запрепаштено погледа:

- Шта је с тобом? Мислиш да не знам да испечем неколико јаја?
- Муж мирно одговори:
- Не, само сам хтјео да ти покажем како је мени док возим.

ПРЕ БРАКА:

Момак - Да, коначно, не могу дочекати!

Девојка - Јел, хоћеш да ме напустиш?

Момак - Не, немој ни помишљати на то.

Девојка - Волиш ли ме?

Момак - Наравно, све више и више.

Девојка - Јеси ли ме икада преварио?

Момак - Не, како то можеш да ме питаш?

Девојка - Хоћеш ме пољубити?

Момак - Сваки пут када ми се укаже прилика.

Девојка – Хоћеш ли ме ударити?

Момак - Јеси ли ти нормална, па нисам ја тај тип особе.

Девојка - Могу ли ти веровати?

Момак - Да.

Девојка - Драги мој....

ПОСЛЕ БРАКА

Једноставно прочитај од краја ка врху.

Мали Перица пита своју учитељицу да ли може да разговара са њом после часа.

Она прихвати.

Учитељица: Онда, шта желиш да ми кажеш, Перице?

...Перица: Мислим да сам превише паметан да останем у овом разреду, досађујем се.

Желео бих да пређем директно у Гимназију.

Пошто је о томе обавештен и директор, он упита Перицу да ли жели да полаже тест.

Перица прихвати без оклевања и директор поче са тестом.

Директор: Хајде, Перице, да видимо, 3 x 4?

Перица: 12!

Директор: А 6 x 6?

Перица: 36, господине директоре.

Директор: Главни град Јапана?

Перица: Токио.

Тест се наставља наредних пола сата,

Перица не прави ниједну грешку!

На крају теста, директор је задовољан, али учитељица пита да ли она сада може да постави неколико питања. Обојица пристају и она почиње.

Учитељица: Добро, Перице. Крава их има 4, а ја их имам 2, шта је то?

Перица: Ноге, господјо.

Учитељица: Тацно. Шта може да се нађе у твојим панталонама, а у мојим их нема?

Директора изненади питање...

Перица: Цепови, господјо.

Учитељица:

Добро, Перице.

Где жене имају најковрцавије длаке?

Директор се спрема да

интервенише када Перица одговори.

Перица: У Африци, господјо.

Учитељица: Шта је меко, али, на рукама жене, постане тврдо?

Директор разрогачи очи, али Перица одговора.

Перица: Лак за нокте, господјо.

Уцитељица: Шта мушкарци и ми жене имамо на сред ногу?

Перица: Колена!

Учитељица: Добро. А шта удата жена има шире од неудате?

Директор не може да верује својим ушима!

Перица: Кревет, господјо.

Учитељица: Који део мог тела је често највлажнији?

Перица: Ваш језик, господјо.

Уцтељица: Која реч почиње словом "п" а означава нешто што може да буде влажно или суво и што мушкарци воле да гледају?

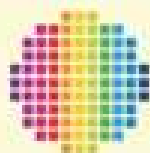
Перица: Пут! Директор, без даха, сав мокар од зноја, одлучи да прекине тест и узвикну: Нећу те послати у гимназију, већ директно на факултет! Чак бих и ја одговорио погрешно на сва питања из теста.

**ZDRUŽENJE SRBSKIH
KNJIŽEVNIKOV SLOVENIJE**

**УДРУЖЕЊЕ СРПСКИХ
ЌЊИЖЕВНИКА СЛОВЕНИЈЕ**

Jskd

JSKD RS Izvođenje kulturno umetničkog programa
sufinancirao je Javni sklad za kulturne dejavnosti RS

САДРЖАЈ

Уредништво - **страна 1**

Добитници песничких награда „БИСЕРИ ПОЕЗИЈЕ“ 2024 – **страна 2**

Међународна књижевна презентација уз доделу конкурсних награда „ЗЛАТНО ПЕРО“ Љубљана – Дервента 2024 – **страна 4**

Међународна књижевна презентација уз доделу конкурсних награда „ВИТЕЗ ПОЕЗИЈЕ“, ЕУ и Балкана Љубљана – Београд 2024 – **страна 4**

Усмерен јавни позив Србима – **страна 11**

Убиство Карађорђа – Ђоржа Петровића – **страна 11**

Место из којег су Срби отишли у смрт – **страна 14**

Спасиоци Света у Америчким филмовима – **страна 16**

Кад си био млад - Два кревета – Откуд ти у срцу мом (приче) – **страна 18**

Метаморфоза – **страна 19**

Ловоров лист и његов значај за здравље – **стран 21**

Разјарени бик (прича) – **страна – 21**

Мисли уз животну превентиву – **страна – 22**

Јесте ли знали да је смех здравље? – **страна – 23**

Награђене песме песника и чланова Удружења српских књижевника Словеније, као и њихових пријатеља – **страна 24**

Афоризми песника и чланова Удружења српских књижевника Словеније, као и њихових пријатеља – **страна 61**

Смејте се то је здраво – **страна 61**